יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

היינט 8 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 273	לאדז, דינסטאג, י' כסלו תרצ"ד	עלפטער יאהרגאנג	Łódź, Wtorek 28 listopada 1933 r.	№ 273

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21. טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

קאנגרעס צום קאמף מיט'ן אנטיסעמיטיזם

פאריז, 27 (יט"א טעלעגראפיש)

דא איז געעפענט געוואָרען דער 4-טער קאנגרעס צום קאמף מיט'ן אנטיסעמיטיזם. ס'זענען געקומען 300 דעלעגאטען. אויפ'ן קאנגרעס ווערט אויך בעהאנדעלט ווערען די באיקאָט-פראגע געגען דייטשלאנד.

מיניסטער בעק ביים מלוכה-פרעזידענט

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

נעכטען נאכמיטאג האט דער מלוכה-פרעזי-דענט אויפגענומען אין שלאס, דעם אויסערן-מיניס-טער בעק אויף א לענגערע אודיענץ.

ארעסטירט די געוו. דעפוטאטע? פוטעק און ציאלקאש

וואדאוויץ, 27 (טעלעפאניש)

די פאליציי האט נעכטען ארעסטירט דעם געוו. דעפ ד"ר פוטעק, וועלכער האט זיך נישט, ביז נעכטען צוגעשטעלט פרייוויליג אין תפיסה.

טארנאוו, 27 (טעלעפאניש)

דא איז ארעסטירט געוואָרען דער געוו. דעפוטאט אדאם ציאלקאש, וועלכער איז פארמשפט געוואָרען אין „בריסקער" פראצעס.

ענטדעקט אנ'אנארכיסטישע פערשווערונג אין שפאניען

מאדריד, 27 (ספ. טעל.)

די מאכט איז געקומען אויף די שפורען פון א גרויסע פערשווערונג פון אנארכיסטען-סינדיקא-ליסטען, וועלכע האבען נעכטען געוואלט פראקלא-מירען אנ'אויפשטאנד קעגען דער רעגירונג.

אין גאנצען לאנד זענען אדורכגעפירט גע-וואָרען א סך ארעסטען.

דער ווארשאווער אוניווערזיטעט דראהט ווייטער פערמאכט צו ווערען

ווייל עס הערען נישט אויף די העצעס געגען די יודישע סטודענטען

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

נעכטען האבען אונבעקאנטע פערשפרייט פאר דער אוניווערזיטעט פלוג-בלעטער, וועלכע האבען ענטהאלטען א העצע געגען יודישע סטו-דענטען.

אין די דאזיגע פלוג-בלעטער האט מען גערופען נישט צו דערלאזען די יודישע סטודענ-טען אויף דער אוניווערזיטעט.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, האט די אוני-ווערזיטעט-מאכט מודיע געווען, אז אין פאל מען וועט פרובען פערווירקליכען דעם אינהאלט פון די דערמאנטע פלוג-בלעטער, וועט די אוניווער-זיטעט פערמאכט ווערען אויף א לענגערע צייט.

מארשאל יוזעף פילסודסקי האט אויפגענומען דעם דייטשען באטשאפטער

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

דער דייטשער באטשאפטער פאן מאלטקע איז נעכטען אויפגענומען געווארען אויף אנ'אודיענץ ביים מארשאלעק יוזעף פילסודסקי, ביי דער אנווע-זענהייט פון אויסערן-מיניסטער בעק.

עס זענען בעריהרט געווארען פראגען, וועל-כע עס איז גערעדט געווארען בעת'ן וויזיט פון פוילישען געזאנדטען ליפסקי ביים קאנצ-לער היטלער

דאס נייע יודען-געזעץ האלט מען אין דייטשלאנד בסוד

בערלין, 27 (יט"א טעלעגראפיש)

דאס נייע יודען-געזעץ, וואס איז פערעפענט-ליכט געוואָרען אין „דיילי העראלד" איז ביז-איצט אין דייטשלאנד נישט בעקאנט.

ווי מ'רעכענט, ווערט דאס געזעץ אין דייטש-לאנד נאך געהאלטען בסוד.

ארעסטירט אנ'אדוואקאט אין ווארשא

ווארשא, 27 (טעלעפאניש).

אויף דער פעראָרדנונג פון דער פראקוראטור איז ארעסטירט געוואָרען דער אדוואקאט זבאראַ-וויטש, וועלכער ווערט בעשולדיגט אז ער האט בעשווינדעלט די פירמע פ. נזשיבא אין גראדזיסק מאזאוויעצק.

ד'אנונציא איז משוגע געווארען

פאריז, 27 (ספ. טעל.)

די פרעסע איז מודיע אז דער איטאליענישער פאעט ד'אנונציא איז שווער קראנק געוואָרען און מאמענטענווייז בעקומט ער אנפאלען פון משוגעת. זיין צושטאנד פערערגערט זיך מיט יעדען טאג. מאנכעס מאל שטעהט ער אויף פון בעט, לויפט איבער דער שטוב און רופט הילף. איהם דוכט זיך אז מען איז געקומען איהם ערמאָרדען.

זעלבסטמארד פון א חלוץ

טשערנאוויץ, 27 (יט"א טעלעגראפיש)

דער 21 יעהריגער חלוץ אברהם מלאך האט זיך ארונטערגעווארפען אונטער די רעדער פון צוג און איז אויפ'ן ארט דערהרג'עט געוואָרען.

דעם פערצווייפעלטען שרים האט ער גע-מאכט צוליב דעם, וואס ער האט פערלוירען די האפנונג אריינצוקומען קיין ארץ-ישראל צוליב די לעצטע בעגרענצונגען.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראָז קראנקהייטען
יואלינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

כירורגישער קאבינעט
Dr. med. M.
Eljasberg
80 פיעטריקאווער 80
טעל. 117-87.
נעהמט אן פון 3—5 נאכמיטאג.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 6—9 אוונט
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייז

DR. MED.
FAMILIER
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 62
נעהמט אן פון 12.30 ביז 1.30 בייטאג און פון 6.30 ביז 7.30 נאכמ.

פאר
גאלד, ביזשוטערי
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזדאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

וויכטיג פאר דער לאדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס
אמבולאטאריום
ביים פעראיין „עזרת עניים"
נארוטאוויטשא 8, טעל. 153-99
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט פון 9 פריה ביז 7 אוו.
שיקט ארויס דאקטוירים - ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים
ווי אויך דענטיסטישע הילף
ואשטשיקעס און דער אמבולאטאריע און אויסער דער אמבולאטאריע פאר א מינימאלען אפצאהל
נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אפצאה-לונגען. די פערוואלטונג.

נאביאל-הענדלער!
מארגן, מיטוואך, דעם 29 ד. ח. 8.30 אוונד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל א בעריכטס-פערזאמלונג מיט'ן אנטייל פון ה' ראטמאן פ. כארי.
טאג-ארדנונג: האנדלען נאך 7 אוונד.
די נייע פעראָרדנונג וועגען מילך און נאביאל-האנדעל.
נאביאל אין די שפייז-קראמען א. א.
די צייטווייליגע פערוואלטונג
פון נאביאל-סוחרים-פאריין, פאמארסקא 15
גאלטקינד, פריס, דוטקעוויטש, לאסאצקי, יאסקאוויטש, ווייסבראט

„לינת הצדק"
לאדז, ציגעל-נאם 17
דער פיזיקאליש טעראפישער קאבינעט
איז טעטיג טעגליך פון 11—1 און פון 4—6 אוונד און געפינט זיך אונטער דער אויפזיכט פון א דאקטאר-ספעציא-ליסט, קווארץ-לאמפען, דיאטערמיע, סא-לוקס, עלעקטרישע בעדער. ערמעסיגטע פרייזען.

לעבער
צו וועש און הענט-שקעס ווערן געמאכט
שרודמיעסקא 8

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאָרישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונד

גרעסטער אויסוואהל ביי
Szczęśliwy
— פון —
מענער-רעשטען
אויף אנצוגער און פאלטענס, בילעצער, טאמאשאווער א. א. פון די בעסטע קוואליטעטן מאדערנסטע מוסטערן, צו די ביליגסטע פרייזען.
יעדער קויפער בעקומט ראבאט.
קומט און איבערצייגט אייך!
5 נאוואמיעסקא 5
R. Szczęśliwy ביי
פראנט 2-טער שטאק
געדענקט דעם אדרעס.
שבת און יום טוב פערמאכט — געעפענט נאך 2 שבת

נאך קורצע שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען אין על-טער פון 45 יאהר אונזער לאנגיעהריגער מיטגליד, קירזשנער-מייסטער

ב. ע.

וועלוויל טיגער

צו דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, דינסטאג, דעם 28. נאוועמבער 1933, 12 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז, פולנאצנא 8, ווערען אלע מיטגלידער געבעטען צו קומען, כדי אבצוגעבען דעם פערשטארבענעם דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג
פון פעראייניגטען קירזשנער-צעך
אין לאדז. זאוואדזקא 4.

פערמאכט די אוניווערזיטעט אין בודאפעשט
צוליב עקסצעסען געגען יודישע סטודענטען

בודאפעשט, 27 (ספ. טעל.)

אויף דער היגער אוניווערזיטעט איז נעכטען געקומען צו גרויסע אנטי־יודישע דעמאנסטראציעס.

די סטודענטען פון פילאזאפישען פאקולטעט האבען געפאדערט צו רעדען מיט'ן דושעקאן און ווען ער האט דאס אפגעזאגט, האבען די סטודענטען אויפגעבראכען די טיר און זיך אריינגעריסען צום דושעקאן.

דער דושעקאן האט גערופען פאליציי, וועלכע איז צום ערשטען מאל אריין אין דער אוניווערזיטעט.

די סטודענטען האבען געשטעלט א געוואלדיגען ווידערשטאנד, אזוי, אז עס האט זיך ענטוויקעלט א פארמעל געשלעג. ערשט נאך א לאנגער צייט איז דער פאליציי געלונגען אפצורייניגען די אוניווערזיטעט.

דער אוניווערזיטעט־בנין איז ארומגערינגעלט געווארען מיט פאליציי.

בעת'ן צוזאמענשטויס זענען מעהרערע סטודענטען לייכט פערוואונדעט געווארען און 1 סטודענט איז שווער פערוואונדעט געווארען.

אין די אוניווערזיטעט־קליניקעס איז אויך געקומען צו דעמאנסטראציעס און די יודישע סטודענטען זענען פון דארט בעזייטיגט געווארען.

צוליב די געשעהענישען איז די אוניווערזיטעט געשלאסען געווארען ביז'ן 2 דעצעמבער ה. י.

דאס בילדונגס מיניסטעריום האט מודיע געווען, אז אין פאל עס וועלען זיך איבער'חזר'ן דיזעלבע געשעהענישען, וועט די אוניווערזיטעט געשלאסען ווערען ביז'ן סוף סעמעסטער.

די אוניווערזיטעט אין דעברעצין איז אויך געשלאסען געווארען ביז'ן 3 דעצעמבער.

דער נייער פראנצויזישער קאבינעט

פאריז, 27 (ספ. טעל.)

דער סענאטאר שאטאן, וועמען דער פראנצויזישער פרעזידענט האט איבערגעגעבען צו שאפען די נייע רעגירונג, האט שוין צוזאמענגעשטעלט די ליסטע פון נייעם קאבינעט, אין וועלכען עס גהען אריין: שאטאן אלס פרעמיער און אינערן־מיניסטער, פאול באנקור — אויסערן־מיניסטער, דעלאדיע — קריגס־מיניסטער, באנעט—פינאנץ־מיניסטער, סארא— קריגס־פלאט־מיניסטער, דעמאנזיע — בילדונגס־מיניסטער.

דער נייער פראנצויזישער פרעמיער שאטאן איז אן'אדוואקאט און איז געבוירען אין יאהר 1885

די שטעלונג פון די פראנצויזישע סאציאליסטען צום נייעם קאבינעט

פאריז, 27 (ספ. טעל.)

די סאציאליסטישע גרופע אין פארלאמענט האט בעשלאסען צו שטיצען יעדען ליגקען קאבינעט, וועלכער וועט פיהרען א דעמאקראטישע פאליטיק, האבענדיג אלס ציל צו שיצען די אינטערעסען פון ארבייטער־קלאס.

נאראדאווצעס בעקומען א מעהרהייט אין פויזנער שטאט־ראט

פויזען, 27 (טעלעפאניש)

די וואהלען צום פויזנער שטאט־ראט האבען געבראכט א מעהרהייט פון נאראדאווצעס.

א קאנפליקט צוליב די יודישע פליטים פון דייטשלאנד

ג ע נ ף, 27 (יט"א טעלעגראפיש)

ס'איז געקומען צו א חלוקי דעות צווישען קאמיסאר פאר די פליטים מאקדאנאלד מיט דער ענגלישער רעגירונג. די ענגלישע רעגירונג שטעהט אויפ'ן שטאנדפונקט, אז די טעטיגקייט פון פליטים־קאמיסאר נעמט נישט ארום פאלעסטינע. מאקדאנאלד פאדערט אבער, אז איהם זאל דערלויבט ווערען צו שטעלען דער ענגלישער רעגירונג פאדערונגען וועגען ארייגלאזען א געוויסע צאהל פליטים פון דייטשלאנד קיין ארץ־ישראל לויט א בעזונדערער קוואטע.

די געשפרעכען דערוועגען קומען גייטער פאר.

די בעזייטיגונג פון ווייטערע בעדייטענדע יודישע געלעהרטע אין דייטשלאנד

בערלין, (יט"א) איינינע בעדייטענדע יודישע געלעהרטע זענען ווידער בעזייטיגט געווארען פון זייערע פאסטענס אין דייטשלאנד, דערונטער דער בעריהמטער יוריסט פראפ. קארל ניימייער פון מינכען.

פראפ. ניימייער, א ברודער פון ריכטער פון העכסטען ביירישען געריכט און פארזיצער פון פערבאנד פון יודישע קהלות אין בייערן אלפרעד ניימייער, איז געוועזן פראפעסאר פון מינכענער אוניווערזיטעט זייט 1901 און איז אויך געוועזן א מיטגליד פון אינטערנאציאנאלען רעכטס־אינסטיטוט און פון דער אקאדעמיע פאר אינטערנאציאנאלע רעכט אין האאג.

פראפ. ניימייער האט פערפאסט א רייהע ווערק אויפן געביט פון אינטערנאציאנאלען רעכט און האט רעדאגירט די אפטיילונג פאר אינטערנאציאנאלע רעכט אין דעם בעקאנטען „האנדווערטער בוך" פאר שטאטס וויסענשאפטען.

חוץ דעם זענען בעזייטיגט געווארען פון זייערע אמטען פראפ. ארנאלד בום. מיטגליד פון דער קונסט אקאדעמיע אין בעסלוי און פראפ. פאן בייער, א זוהן פון נאבעל־לאורעאט פאר כעמיע, פראפ. אלפרעד בייער, וועמענס מוטער איז געוועזן א יודישע.

זאל „פילהארמאניע" טעל. 213־84

מיטוואך, דעם 29־טען נאוועמבער ד. י. 8.30 אוונט

VII מייסטער־קאנצערט

BOLESŁAW KON

...זעלטען טרעפט מען אזא קינסטלער־פענאמען פון אזא מאס ווי ס'איז באלעסלאוו קאן. מ'הייסט נישט וואס פריהער צו באוואונדערען צי די שעהנקייט פון טאן, צי די פלוסיגע ענטוויקעלטע טעכניק, צי דער אונגעהויערער פערנעהם און טעמפעראמענט פון דער טיפע מוזיקאלישקייט און רייפקייט פון אינטערפרעטאציע ביים יונגען פיאניסט. באלעסלאוו קאן געהער צו די ווייניגע פיאניסטען פאר וועלכע דאס שפילען אויף פארטעפיאן איז נישט נאר אן אויסערליכע ווירטואזיטעט, נאר אן אויסדרוק פון טיפע, גייסטיגע איבערלעבונגען. זיין שפילען פליסט פון דער אינערליכקייט פון זיין נשמה און דעריבער רייסט ער אזוי מיט דעם צוהערער

בילעטען אין דער קאסע פון פילהארמאניע.

30 מיליאן אויף דירות
בעשלוס פון עקאנאמישען קאמיטעט ביים מיניסטערען־ראט

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

אויף דער זיצונג פון עקאנאמישען קאמיטעט ביים מיניסטערען־ראט, איז בעטראכט געווארען די פראגע וועגען אינוועסטיציעס אין לאנד.

עס איז בעשלאסען געווארען צו שטיצען די בוי־בעוועגונג פון וואוינונגען אין יאהר 35־1934.

און צו דעם צוועק איז אסיגנירט געווארען 30 מיליאן זל.

מיט דעם געלד וועט געשטיצט ווערען אין דער ערשטער רייהע, די קליינע בוי־ארבייטען און די גרויסע הייזער, וועלכע מען דארף אויספערטיגען.

א פרוי וויל ווערען א הענקערין

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

אין צוזאמענהאנג מיט די קלאנגען, אז דער תליון בראון זאל רעזיגנירען פון זיין אמט, קומען אן אין יוסטיץ־מיניסטעריום א סך אפערטען פון פערזאנען, וועלכע ווילען איבערנעהמען דעם אמט אלס תליון. צווישען די אפערטען געפינט זיך אויך אנ'אפערטע פון א פרוי אין ווילנע, וועלכע וויל איבערנעהמען דעם דאזיגען אמט.

אפגעפאהרען 200 עולים קיין ארץ־ישראל

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

נעכטען אוונד זענען אפגעפאהרען פון ווארשא 200 עולים קיין ארץ־ישראל מיט דער שיף „פאלאניע".

ארעסטירט פרויען־הענדלער

בוענאס־איירעס, 27 (ספ. טעל.) אין דער ווילע פון ש. טשערניאק האט פאליציי ארעסטירט 62 פערזאן, וועלכע האבען זיך פערנומען מיט פרויען־האנדעל.

לאדזער נייעס

הנחה פעסער קיין עסטרייך פאר 130 זל.

א דאנק די בעמיהונג פון היגען „וואגאן־לי־קוק" זענען די הנחה־פעסער קיין עסטרייך בילינער געווארען אויף 130 זל.

יעדער בעזיצער פון א הנחה פאס קען ארויספאהרען מיט אלע צוגען און געניסט פון די אינדיווידועלע הנחות אויף די עסטרייכישע באהנען אין זיין די האטעלען. עס גענוגט צו ביילעגען א פוילישען פאס מיט א בעשטעטיגונג פון בירגערשאפט אדער אנ'אלטען פאס מיט 2 פאטאגראפיעס, כדי אנטייל צונעמען אין די אויספלוגען קיין עסטרייך.

איינשרייבונגען נעמט אן דער היגער „וואגאן־לי־קוק" פיעטרקאווער 64 א גאנצען טאג.

פון יובילער, זייגערמאכער, גראווירער און פערגילטער צעך
זאוואדזקא 4

זונטאג איז פארגעקומען די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג מיט דער אנוועזענהייט פון מאגיסטראט־פארשטעהער ה' לוקאשעוויטש. די וואהלען האבען געגעבען פאלגענדע רעזולטאטען: סטארשי — פיאלקא. פארסטארשים: גרינבוים, יאסקאווימש און ערליסט.

פערוואלטונג: גליקסמאן, לאסמאן, קאהן בערנשטיין, פרינץ, אדעסמאן, קאץ, ראזימארא, רובינשטיין, פאפיערניק, בערעסטיצקי. רעווידיר־קאמיסיע: זאיאנטשקאווסקי, ערליך, קארזעץ.

„שיר"־קאנצערט

דער קאנצערט פון לאדזער „שיר"־כאר מיט דער בעטייליגונג פון אויבערקאנטאר משה קוסעוויצקי קומט פאר מיטוואך דעם 13 דעצעמבער ה. י. (דעם ערשטען טאג חנוכה) אין פילהארמאניע.

ס'איז פארגעזעהען א גרויס און רייך פראגראם פון יודישע מוזיק ווי אויך א גאנצע רייהע פון נייע פאלקסלידער צווישען אנדערע „אויס פרינצען פון ל. ווינער.

Dr. med.
Z. Datyner
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין־קראנקה.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95.
צהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

קלאנג־קינא־טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאלג. טעג!
די מעכטיגסטע לעבענס־דראמע פון דער איצטיגער צייט א. נ.
„די איבריגע"
אין דער הויפט־ראלען:
MAE MARCH, JAMES DON
אויסער'ן פראגראם:
„אין דער מלוכה פון זילבערנעם לייב"
קירצליך: „אונגארישע ליבע"
אנהויב פון די סעאנסען טעגליך 4.30 נ"מ
שבת און זונטאג—12.30 א זייגער בייטאג

די בעזייטיגונג פון יודישע דאקטוירים און דענטיסטען פערערגערט דעם געזונדהייט־צושטאנד אין דייטשלאנד

בערלין. (יט"א) די בעזייטיגונג פון יודישע דאקטוירים פון די קראנקען־קאסעס האבען בעדייטענד פערערגערט די מעדיצינישע און דענטיסטישע הילף און נעבראכט דערצו, אז פיל מיטגלידער פון די קראנקען־קאסעס, ווילען נישט בעהאנדעלט ווערען דורך נייע, אונערפאהרענע דאקטוירים, וואס עס האט דערפיהרט צו דער שליסונג פון די עקזיסטירענדע דענטיסטישע קליניקען ביי דער בערלינער קראנקען־קאסע.

צוליב די זעלבע טעמים זענען אויך לעצטענס געשלאסען געווארען די בעזונדערע דענטיסטישע קליניקען, וועלכע זענען אין משך פון פיל יאהרען געווען געטיג ביי פערשידענע פראפעסיאנעלע פעראיינען ווי דער פריזירער־פעראיין, בעקער־פעראיין א. אנד.

די בערלינער קראנקען־קאסע האט זיך געזעהען געצוואונגען צו פערעפענטליכען א מעלדונג, אז יעדער מיטגליד פון דער קראנקען־קאסע האט דאס רעכט זיך צו היילען ביי א פריוואטען דענטיסט, דערביי וועט די קאסטען דעקען די קראנקען קאסע. מען מאר זיך אבער ווענדען בלויז צו די יעניגע יודישע דענטיסטען, וועלכע געהערען צו דער קאטעגאריע וואס איז אנערקענט דורך דער קראנקען קאסע.

גלייכצייטיג האט דאס ארבייטס מיניסטעריום פערעפענטליכט א נייע פעראָרדנונג לויט וועלכער יודישע דאקטוירים און דענטיסטען דארפען נישט צוגעלאזט ווערען צו דער ארבייט אין קראנקער קאסעס און שטעט מיט א בעפעלקערונג פון העכען הונדערט טויזענד איינוואוינער. בלויז יודישע דאקטוירים און דענטיסטען — געוועזענע פראנט זעלנער קענען פארטזעצען זייער ארבייט אין די קראנקען קאסעס.

די נייע פעראָרדנונג פיהרט צו דער פולשטענדיגער ארויסשטויסונג פון יודישע מעדיצינער פון די קראנקען־קאסעס.

Dr. med.
Z.Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען
וואוינט יעצט
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטניצע זגערזשער 17 פון 11—1 און פון 2—3 נאכמ.

„נייער פאלקסבלאט"

יודישע קאנקורענץ, אנטיסעמיטיזם
און דער אויסגאנג פאר די דייטשע יודען

די דייטשע יודען...

צוריק מיט א יאהר 120 בערך האבען זיי בעקומען די „עמאנציפאציע". וועלכע איז נישט אין דייטשלאנד געבוירען געווארען און איז אהין אריינגעבראכט געווארען אלס א מין עקזאטישע פרי פון ענגלאנד און דער עיקר פון פראנקרייך... ביי דעם נידריגען רעכטס-בעוואוסטזיין פון דעם דאמאליגען דייטשלאנד איז די דאזיגע עמאנציפאציע געשוואומען אויף דער אויבערפלאך פון לעבען, ווי בוימאייל אויף וואסער... יודען האבען אבער געגלויבט, אז זיי זענען גלייכבערעכטיגט.

זיי האבען זיך געטרייסט מיט דער אילוזיע, אז דאס זענען „פאראיבערגעהענדע מיספערשטענדנישען", וואס וועלען באלד בעזייטיגט ווערען...

אויפ'ן סמך פון דער דאזיגער אילוזיע האט זיך געשאפען דער פסיכאלאגישער דואליזם פון „דייטשע בירגער מאזאאישער קאנפעסיאן", וואס האט פערהיפנאטיזירט דעם רוב דייטשע יודען. דאס לעבען אבער האט ווייטער און ווייטער געשטויסען און פערפאלגט די דייטשע יודען. וואס מעהר עס האט זיך פערגרעסערט די צאהל יודען אין דייטשלאנד, אלץ מעהר האט זיך פערשארפט זייער קאנקורענץ מיט די נישט-יודען און אלץ מעהר האט זיך פערשארפט דער שאטען פון דער דאזיגער קאנקורענץ — דער אנטיסעמיטיזם. יודען מיט זייער וואנדערבארען היסטארישען חוש — האבען אנגעהויבען צו שטרעבען צו פערקלענערען די צאהל יודען אין דייטשלאנד און אויף אזא אופן — אויך די קאנקורענץ. יודען האבען אנגעהויבען וואס ווייטער אלץ מעהר צו עמיגרירען פון דייטשלאנד דער עיקר אין די לענדער פון די זויכע קולטורען — צו מערב צו.

מיט דעם אנוואקסען פון דער השכלה אין דער בילדונג בכלל האבען די דייטשע יודען, האלטענדיג די יודישע אמונה פאר דער איינציגער סיבה פון דעם דייטשען אנטיסעמיטיזם, — אנגעהויבען די דאזיגע מחיצה צו צושטערען: זיי האבען זיך אנגעהויבען צו שמד'ן. דער שמד איז אויך געווען א מין עמיגראציע, יודען האבען עמיגרירט אין קריסטענטום און האבען נאאיוו געמיינט, אז מיט'ן שמד האבען זיי אפגעמעקט יעדען זכר פון יודישקייט... ווידער א אילוזיע!..

עס האט זיך געשאפען א מאדנע לאגע: יודען זענען פאקטיש געווען שטארק בעגרעניצט אין זייער בירגערליכען רעכט הן מצד דער דייטשער געזעלשאפט; דערביי אבער האבען זיך די דייטשע יודען געהאלטען אויפ'ן סמך פון דער אילוזיע, וואס די עמאנציפאציע האט ביי זיי געשאפען, פאר פולשטענדיג גלייכבערעכטיגטע דייטשע בירגער!

דאס ערגסטע דערביי איז געווען דאס, וואס יודען האבען פאר זייער פאקטישער גלייכבערעכטיגונג כמעט נישט געקעמפט!

עס איז נויטיג געווען דער שרעקליכער דונער פון דעם ווילדען היטלעריזם, כדי דער גאנצער פסיכאלאגישער בנין וואס דריקט זיך אויס אין דעם לאזונג פון „דייטשע יודען מאזאאישער קאנפעסיאן" — זאל זיך פאנאנדערפאלען, ווי א קארטען-שטיבעלע!.. די דייטשע יודען וועלכע זענען צום קאמף פאר זייער פאקטישער גלייכבערעכטיגונג נישט געווען דערצויגען וואלטען אין דייטשלאנד מוזען אונטערגעהן ווען דעם דאזיגען קאמף וואלטען נישט אנגעהויבען די יודען פון דער גאנצער וועלט, וועלכע דער ציוניזם האט צונויפגעבונדען אין א סאלידאריזירטען פאלקישען וועלט-קנויל!..

די דייטשע יודען האבען דא צום ערשטען מאל דערפיהלט די ערנסטקייט און די סכנה פון זייער לאגע, וועלכע האט צו דער יודישער אמונה קיין שום שייכות נישט, ווייל נישט די רעליגיע, נישט די בילדונג און נישט די יודען - פיינדליכע „אידעאלאגיעס" און „פאראורטיילען" שאפען די שנאה צו יודען, נאר דער עיקר די שווערע קאנקורענץ פערהעלטענישען צווישען יודען און נישט-יודען אויף אלע געביטען פון ארבייט!

די דאזיגע קאנקורענץ, וועלכע איז א מזל ברכה פאר דעם פארטשריט פון דער מענשליכער קולטור, איז א קללה פאר-יודען אין דער גאנצער וועלט, חוץ ארץ ישראל.

דעריבער האלט איך נישט פיל פון דער „איבערשיכטונג", פון וועלכער א היבשער טייל דייטשע יודען אין זייער גוואלדיגער נויט דערווארטען די ישועה... דאס איז געוויס זעהר א סימפאטישע און א ראציאנעלע שטרעמונג: אריבערטראגענדיג דעם שווערקייטס-פונקט פון דער יודישער ארבייט פון דער האנדעל-אינדוסטריע אויפ'ן געביט פון מלאכה (האנדווערק) און פיזישער ארבייט בכלל, ענטלאסטען מיר שטארק דעם דרוק פון דער יודישער קאנקורענץ אויף אלע אנדערע געביטען; אבער סוף כל סוף, ווען דער האנדווערק וועט ווערען ביי יודען דער עיקר מקור פון פרנסה, וועט זיך דא אויך קאנצענטרירען דער גאנצער כוח פון דער יודישער קאנקורענץ. וועלכער וועט דערפיהרען צו א ריזיגען פראגרעס אויף דעם דאזיגען געביט, אבער אויך צו א פערשארפטען און פערביטענעם — אנטיסעמיטיזם! נישט דאס איבערטראגען דעם שווערקייטס=פונקט פון איין ארבייטס-געביט אויף דעם צווייטען קען ראטעווען די דייטשע יודען, נאר דער פערשפרייטען די יודישע ארבייט אויף אלע געביטען פון ארבייט אין דייטשלאנד און קודם כל אויף דער לאנדווירטשאפט קאן פערשאפען מיט דער צייט א גרינדליכע איבספעסערונג!.. לידער איז די קאנצענטראציע פון יודען אין און ארום דעם האנדעל נישט קיין פועל יוצא פון א געוויסער „פארליבע" פארן האנדעל, וואס איז כלומרשט פאראן ביי יודען, נאר א פועל יוצא פון דעם ארויסדרענגען יודען פון אלע געביטען פון ארבייט און פרנסה וועלכע דער אנטיסעמיטיזם פיהרט דורך, שטרעבענדיג פטור צו ווערען פון דער יודישער קאנקורענץ דורך דעם נומערוס קלאוזוס אלס איבערגאנג צו דעם נומערוס נולוס אויף אלע געביטען...

נישט יודען האבען אנגענומען דעם האנדעל פאר זייער הויפט-בעשעפטיגונג, נאר זיי זענען אריינגעשטויסען געווארען אין איהם, אלס צו דעם לעצטען מקור פון פרנסה, נאכדעם ווי זיי זענען ארויסגעשטופט געווארען מחמת דער מורא פאר זייער קאנקורענץ, כמעט פון אלע אנדערע געזעלשאפטליכע געביטען!

דער עתיד פון די דייטשע יודען וועט נאך פערשווארצט ווערען צוליב דעם, וואס די עמיגראציע אין קריסטענטום פערלירט דארטען ממילא איהר פראקטישע בעדייטונג... ביי די געשלאסענע טויערען פאר עמיגראציע אין דער גאנצער וועלט בלייבט פאר די דייטשע יודען קיין אנדער אויסוועג נישט, ווי די עמיגראציע קיין ארץ-ישראל. דאס איז אבער אויך דאס איינציגע ארט, וואו יודען שאפען א זיכערע שטעלע פאר רוהיגער אינטענסיווער ארבייט. ארץ-ישראל איז דאס איינציגע ארט דערפאר; איבער אלע אנדערע לענדער הענגט פאר יודען דער דאמאקלעס-שווערד פון היטלעריזם... איך גלויב בכלל נישט, אז די דייטשע יודען וועלען זעהר לאנג פערבלייבען אין דייטשלאנד: עס איז דא אפילו אין דעם יודישען כח צו צופאסען זיך און אריבערצוטראגען אלע מערערנצונגען און רדיפות — א געוויסע גרעניץ, וועלכע מען טאר נישט איבערטרעטען, אויב מען וויל נישט, דאס יודען זאלען זיך אויף שטענדיג אפזאגען צו האבען מיט אזא לאנד, וועלכען עס איז מנע און משא אין שפאניען איז די דאזיגע גרעניץ נאר צום סוף פון פופצעהנטען יאהרהונדערט געווען אריבערגעטרעטען און — דער גירוש ספרד וועט נאך לאנג אפשרעקען יודען פון דעם חרוב געווארענעם לאנד...

אין דעם פינ גויט און ווילדע לײדענשאפטען צעהיצטען און צעקאכטען נאך מלחמה'דיגען דייטשלאנד איז א היטלער אין פערבלענדונג פון א פאטאלאגישער שנאה צו יודען — אויך אריבערגעטרעטען די גרעניץ פון פערפאלגונג: יודען און עס פיהלט זיך, אז צווישען דייטשלאנד און די דייטשע יודען האט זיך איבערגעריסען דער באנד, וואס האט זיי געהאלטען אינאיינעם! ער האט זיך איבערגעריסען אויף שטענדיג אין גירוש=אשכנז, ווי אין גירוש-ספרד...

דאס איז אן אומגליק פאר די דייטשע יודען און אן אנהויב פון א גרויסער היסטארישער ירידה פאר דייטשלאנד. די דייטשע יודען קאנען מעהר אין דייטשלאנד זייער תקון נישט געפינען; זיי מוזען אלע אויסוואנדערען פון דייטשלאנד! די מוזען זיך אלע ארויסראטעווען פון דעם דארטיגען גיהנום און אנהויבען א נייע לעבען אין רוסלאנד, ארגענטינע, ענגלישע קאלאניען וכדומה? ביז דארטען וועט אנהויבען ברענען די ערד אונטער זייערע פיס?...

דאס איז קיין תכלית נישט!

דער איינציגער תכלית, דאס פיהלען איצטער אלע יודען און בפרט די דייטשע, איז די עמיגראציע קיין א"י! דארטען קאן און מוז זיך דער רוב יודען איבערשיכטען. דארטען איז דא א זיכערקייט, אז זיי וועלען בלייבען ביי זיך אין דערהיים, וואו זייערע כשרונות און זייערע זעלטענער קאנקורענץ-כוח וועט זיי געבען וואס ווייטער, אלץ מעהר די מעגליכקייט אפצובויען אויף א הויך קולטורעלען מאדערנעם אופן די מדבריות נישט נאר פון א"י מיט'ן עבר=הירדן, נאר אויך די מדבריות פון דעם גאנצען נאהענטען מזרח בכלל, וועלען געהען בהדרגה איבער אין מיטעל-אזיען...

יודען האבען אנגעהויבען מיט זייער אויפבוי ארבייט אין א"י א נייע תקופה אין מזרח, וואו עס געפינען זיך אזוי א סך מעהר ווייפיל מען דארף פאר אלע יודען פון דער גאנצער וועלט!.. כחות פאר דער דאזיגער ארבייט האבען יודען בעוויזען, אז זיי האבען גענוג!

ד"ר י. ווינאדסקי.

דאס האנדבוך פון שקר און צביעות
די געהיימע דייטשע אינסטרוקציעס פאר די אויסלענדישע דיפלאמאטישע אגענטען

מיר האבען שוין געהאט געשריבען וועגען די רעוועלאציעס פון „פטי פאריזיען" מכוח די אמת'ע כוונות פון דייטשלאנד אין דער אויסערליכער פאליטיק. די סעריע ארטיקלען און די פערעפענטליכטע דאקומענטען רופט אן די צייטונג „דאס אמת'ע פנים פון דריטען רייך". די צייטונג דרוקט דאקומענטען, וועלכע זענען באמת א האנדבוך פון שקר און צביעות אין אינטערנאציאנאלען מאסשטאב. די דאקומענטען זענען בעארבייט געווארען אין דער פארם פון א בראשור מיט דער גאנצער דייטשער פינקטליכקייט און גענויקייט.

אין די געהיימע דאקומענטען, וועלכע די רעדאקציע פון „פטי פאריזיען" האט בעקומען אין איהר רשות און וועלכע דארפען דינען אלס וועגווייזער פאר דער דייטשער פראפאגאנדע אין אויסלאנד, ווערען קודם כל געגעבען אנווייזונגען וועגען דעם דייטשען ארויסטריט פון פעלקערבונד.

דייטשלאנד, ווערט דארט געזאגט, האט איבערגעריסען מיט זשענעווע, ווייל די מלוכות האבען זיך אפגעזאגט צו ערפילען די הבטחות וועלכע זענען אין סוף פון פאריגען יאהר געמאכט געווארען דייטשלאנד. ווידער אפגעזאגט זיך צו ערפילען די צוזאגען האבען די מלוכות דערפאר, ווייל זיי האבען אין ענגלאנד און אין פראנקרייך בעקומען זעהר וויכטיגע אינפארמאציעס מכוח די דייטשע געהיימע בעוואפנונגען. די אינפארמאציעס זענען ערטיילט געווארען, ערשטענס, דורך די געהיימע אגענטען פון פראנקרייך און פון ענגלאנד, צווייטענס, דורך די דייטשע עמיגראנטען, געוועזענע דעפוטאטען, פיגגלירער פון די פארלאמענט-קאמיסיעס, וועלכע האבען בעוויזען ארויסצופיהרען וויכטיגע געהיימע דאקומענטען פון דייטשלאנד.

אינטערעסאנט איז אט וואס: אין די געהיימע אינסטרוקציעס פאר די דיפלאמאטישע אגענטען פרובט גארנישט דער לייטער פון דער אויסלענדישער דייטשער פראפאגאנדע אפצולייקענען די אויטענטישקייט פון די דאקומענטען. ער האלט נאר, אז די עמיגראנטען האבען געבראכט דייטשלאנד זעהר א גרויסען שאדען און זייער האנדלונג איז א בעוויז, אז מען דארף די רעכט פון פארלאמענט נאך מעהר בעגרעניצען. אבער די אינסטרוקציע בעפעהלט די דיפלאמאטישע אגענטען צו זעהן מיט אלע מיטלען אפצולייקענען די דייטשע בעוואפנונגען און זיך דערביי דעקען מיט'ן אויטאריטעט פון די צענטראלע ארגאנען אין בערלין.

אבער דא ווערט אין דער אינסטרוקציע געמאכט זעהר א וויכטיגע בעמערקונג. די דייטשע אגענטען, וועלכע געפינען זיך אין אויסלאנד, קאנען נישט זיין אין קורס פון דעם פארטשריט, וועלכען עס האבען געמאכט די דייטשע בעוואפנונגען אין די געביטען, וואס זענען דורכן ווערסאלער טראקטאט פערבאטען. אבער אזא פראגרעס, ווערט געזאגט אין די געהיימע צירקולארען, איז פאראן, און עס וועט מעגליך קומען איינגיכען א מאמענט, ווען עס וועט זיין נויטיג דערויף אויפמערקזאם צו מאכען איינציגע רעגירונגען, א שטייגער, פוילען און די טשעכאסלאוואקיי, כדי די דאזיגע מלוכות זאלען אויפהערען צו טרוימען וועגען דעם, אז זיי וועלען האבען די מעגליכקייט אנצופאלען אויף דייטשלאנד, ווי אויף אן'אונבעוואפנטער מלוכה. אין צירקולאר ווערט, הייסט עס, גאנץ אפען אנערקענט, אז דייטשלאנד בעוואפענט זיך געגען די בעשטימונגען פון ווערסאלער טראקטאט.

ווען עס וועט קומען די צייט צו מאכען די בעהעריגע אנווייזונגען די דערמאנטע מלוכות, וועט געגעבען ווערען צו וויסען די אגענטען פון דייטשלאנד אין די פעראינטערעסירטע לענדער. אבער מיט אזא מעגליכקייט דארף מען זיך רעכענען שוין איצט, און נישט צופיל איבערטרייבען אין פארשטעלען דייטשלאנד אלס נישט בעוואפענט לאנד, ווייל אין געגענפאל וועט דאך קיינער נישט גלויבען. אז דייטשלאנד איז אין משך פון איין טאג געווארען א שטארקע מלוכה אויפן געביט פון בעוואפנונגען.

אין צירקולאר ווערט אונטערגעשטראכען, אז ביים איצטיגען מאמענט דארף די הויפט-אויפמערקזאמקייט פון דער דייטשער פראפאגאנדע זיין געווענדט אויף ענגלאנד, ווייל אויסערן-מיניסטער איז דארט סיימאן און זיין אהן ספק יודישע אפשטאמונג מאכט איהם פאר אן'ארגאנישען שונא פון דייטשלאנד. (היטלערס אגענטען פערשפרייטען סיסטעמאטיש דעם קלאנג, אז סיימאן שטאמט פון יודען, וויסענדיג, אז דאס איז א ליגען, די רעד.).

די בעמיהונגען אין דער ריכטונג דארף זיין געווענדט נישט אין דער זייט פון דער רעגירונג,— דאס איז אומזיסט, — נאר אין דער זייט פון דער עפענטליכער מיינונג, וועלכע איז גענייגט זיך איינצוהערען אין א לאגישער ארגומענטירונג, וואס טראגט די סימנים פון וואהרשיינליכקייט אבער די פראפאגאנדע דארף געפיהרט ווערען זעהר פארזיכטיג, כדי נישט צו ברענגען צו קיין פערדאכט און ענטוישונג.

די רעגירונגס=ענדערונג אין רומעניע
דער קאמף געגען רומענישען היטלעריזם

די רעגירונג פון וואידא וואיעוואד אין רומעניען איז אראפ אין דימיסיע און אויף איהר ארט איז געקומען די רעגירונג פון דוקאן. געדאכט וואלט זיך, אז דאס איז א ריין אינערליכע אנגעלעגענהייט פון רומעניען. אבער די פארגעקומענע קאבינעט-ענדערונג האט א טיף-פרינציפיעלע בעדייטונג און שטרייכט אונטער, אז רומעניען בלייבט א געטרייע פערבינדעטע פון פראנקרייך און שטרעבט צו ווערען א דעמאקראטיש לאנד.

לויט דער אלטער טראדיציע עקזיסטירען אין רומעניען צוויי פאליטישע אריענטאציעס: די פראנצעזישע, וואס בוראש פון איהר שטייט די ליבעראלע פארטיי פון די בראטיאנוס און די דייטשע, וועלכע איז אנגעפיהרט געווארען דורכ'ן פערשטארבענעם לידער פון די קאנסערוואטיווע מארגילאמאן. אין דער צייט פון קריג האבען די אויבערמאכט בעקומען די ליבעראלען און רומעניען איז ארויסגעטראטען אויף דער זייט פון דער אנטאנט. די רוסלענדישע רעוואלוציע און דער בריסקער שלום האבען איינגאנצען פערפלאנטערט די קארטען. רומעניען איז געצוואונגען צו שליסען א סעפעראטען שלום און אויף דער פאליטישער ארענע זענען ארויף די ליבעראלען בראש מיט בראטיאנון. די קאנסערוואטיווע פארטיי איז געשטארבען אינאיינעם מיט איהר פיהרער מארגילאמאן און האט אויפגעהערט זיין וועלכער נישט איזפאליטישער פאקטאר.

אזוי איז געווען ביז היטלער איז געקומען צו דער מאכט. ווען אין דייטשלאנד האט בעגונען הערשען דער נאצי-רעזשים, האבען אין רומעניען אויפגעלעבט די גערמאנישע סימפאטיעס.

דער געוו. פרעמיער וואידא וואיעוואד איז בערופט געווארען פון היטלערס ערפאלג, ער איז געווארען א הייסער סימפאטיקער פון היטלער'ן און בענומען אין אייגענעם לאנד ארויסצווייזען זיין אפוטרופסות צו די היימישע היטלעראוועס. מיט דער דאזיגער טאקטיק האט ער געבראכט צו א שפאלטונג אין דער הערשענדער נאציאנאלער פויערים-פארטיי און האט ארויסגערופען אונצופרידענהייט ביים קעניג קאראל. וועלכער בעציהט זיך נעגאטיוו צום היטלעריזם.

די לאגע אין רומעניען איז מיט יעדען טאג געווארען אונרוהיגער. די ליבעראלע פארטיי, וועלכע איז אין פערלויף פון פינף יאהר געשטאנען אין אפאזיציע, האט בעשלאסען צו שפילע וואא=באנק און האט אויפ'ן 15-טען נאוועמבער גערופען א גרויסען פראטעסט-מיטינג געגען דער אינערליכער פאליטיק פון וואידא וואיעוואד, וועלכער אונטערשטיצט די עקסטרעם-היטלעריסטישע שטרעמונגען אין לאנד.

וואידא וואיעוואד האט דאן פארגעלייגט דעם קאבינעט צו פערווערען דעם מיטינג פון די ליבעראלען און די רעגירונג האט דעם פארשלאג אנגענומען. אבער כדי דורכצופיהרען דעם בעשלוס פון דער רעגירונג, האט מען געמוזט איינפיהרען בעלאגערונגס-צושטאנד. וואידא איז אוועק צום קעניג און האט איהם פארגעלייגט א פראיעקט פון א דעקרעט וועגען בעלאגערונגס-צושטאנד. דער קעניג האט דעם דעקרעט נישט געוואלט אונטערשרייבען, און וואידא וואיעוואד האט זיך געמוזט אנגעבען אין דימיסיע.

דער קעניג האט גערופען צו זיך דעם לידער פון די ליבעראלען דוקאן און האט איהם פארגעלייגט צו בילדען א קאבינעט פון די דריי אפאזיציאנעלע פארטייען. די אונטערהאנדלונגען

(ווייטער זעה 8 טע זייט).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג 28 נאוועמבער — י׳ כסלו תרצ"ד

זון-אויפגאנג 7.08 זון-אונטערגאנג 3.35

ער איז א כלי ולדר איז מיניסטעריום און איצט וועט ער ווערען א יושב בסתר תחתון...

(2) נעכטען איז פאר'ן היגען קרייז-געריכט געשטאנען דער 33-יעהריגער מיכאל זשעלינסקי — אַנ'איינוואוינער פון קרולעווסקא הוטא, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין בעגיין א שווינדעל, וואס איז בעשטאנען אין פאלגענדען:

אין חודש פעברואר 1932 האט דער אינהאבער פון א פאבריק פון פיש-קאנסערווען, מאקסימיליאן היימאן, — בכדי צו קריגען ביים האנדעלס- און אינדוסטריע-מיניסטעריום א דערלויבעניש צו אראפברענגען פון אויסלאנד 15 טויזענד קילא הערינג און א מאשין צו פוצען אנציגער — ארויסגעשיקט קיין ווארשא זיין אנגעשטעלטען וולאדיסלאוו קרויזע

אינ'ם בנין פון דעם האנדעלס-מיניסטעריום האט זיך קרויזע צוזאמענגעטראפען מיט מיכאל זשעלינסקי'ן, וועלכער האט פערפיהרט מיט איהם א געשפרעך, און אז ער האט זיך דערוואוסט וועגען וואס קרויזע'ן האנדעלט זיך, האט ער דערקלערט, אז אזוי ווי ער האט קרובים בעאמטע אינ'ם מיניסטעריום און סתם גוטע פערבינדונגען, וועט ער עס קאנען שנעל און גוט דערליידיגען.

קרויזע האט איהם איבערגעגעבען די נויטיגע פיטעס, וואס ער האט ביי זיך געהאט אנגעגרייט, און שפעטער האט זשעלינסקי אויך בעקומען א פולמאכט פון היימאנ'ען, ווי אויך זיין פאטענט און 100 זל. אויף הוצאות.

מיט דעם אלעמען איז זשעלינסקי געלם געווארען און אויף א צייט לאנג, ווי — אין וואסער אריין.

אין עטליכע חדשים שפעטער האט מען זשעלינסקי'ן געטראפען אין קרולעווסקא הוטא, און אויף דער דראהונג, אז מ'וועט איהם איבערגעבען אין געריכט — האט ער צוריקגעגעבען דעם פאטענט.

די פולמאכט האט ער אבער איבערגעלאזט ביי זיך, און זי איז איהם צוניץ געקומען אויף נאכצומאכען דעם שטעמפעל און אונטערשריפט פון דער פירמע.

ער האט דאן זיך איינגעהאנדעלט אנ'אויסצוג פון דער פירמע „פיאס", און געדעקט מיט כלומרשטע „מאקסימיליאן היימאנס" וועקסלען, זשירירט דורך איהם, צאהלבאר אין 11, 14 און 16 מערץ.

אטא די וועקסלען האבען איהם נעכטען געבראכט צו דער בעשולדיגונגס-באנק, און ער האט בעקומען א פסק דין צו גיין זיצען אין טורמע א יאהר מיט 8 חדשים.

ריבקא, דער געוועזענער יחסן!

בעשווינדעלט א היגע קאלעקטור און האט דערפון עגמת נפש

(2) דעם 20 ה.ח. איז אין דער קאלעקטור פון באלעסלאוו באנטשיק (פיעטריקאווער 117) פאר 12 ביי טאג געקומען אנ'אומבעקאנטער פערשוין און געבעטען מ'זאל איהם פערקויפען א לאטעריע-צעטעל מיט א נומער, וואס הויבט זיך אן אדער ענדיגט זיך מיט א 13.

פארוואס עפיס דווקא 13? האט ער געגעבען צו פערשטיין, אז דאס איז די גליקליכע צאהל פונם מארשאלעק פילסודסקי...

פונקט אזא נומער איז אין דער קאלעקטור נישט געווען — האט ער זיך אויסגעקליבען אנ'אנדער נומער, דעם נומער 35,252 און בעצאהלענדיג פאר איהם 80 זלאטעס, האט ער דערקלעהרט אז אויב ער וועט געווינען 5,000 זלאטעס וועט ער מאכען א גענעראל-פונדע פאר אלע קאלעקטור-מיטארבייטער.

ווער ער איז, ווי ער הייסט, וואו ער וואוינט האט ער נישט געוואלט אנגעבען, נאר ער האט געבעטען מ'זאל איהם פערצייכענען אונטער דער ציפער 56.

והלך לעולמו — און ער איז אוועקגעגאנגען...

ביני לביני איז אנגעקומען די געווינסטען-טאבעלע פונם „פאס", וואו עס איז על פי טעות גע-ווען אנגעגעבען, אז 5,000 זלאטעס איז געפאלען אויפן נומער 35,152.

אין א פאר שעה שפעטער האט דער פערשוין אנגעקלונגען אין דער קאלעקטור, אז ער האט טאקי געוואונען די 5,000 זלאטעס.

האט מען איהם געזאגט, אז געוואונען האט 35,152 נישט 35,252.

דערויף האט ער געענטפערט, אז ס'איז א טעות אין אנ'אנס, און אז געוואונען האט טאקי ער. ער ווייסט עס — האט ער געטענה'ט — גענוי.

דער אינהאבער פון דער קאלעקטור, באנטשיק'ן איז די געשיכטע געווארען שטארק קשה: וואס איז עס עפיס? א מענש קומט עטליכע מינוט איידער עס קומט אן די רשימה פון געווינסטען, קויפט אויס א צעטעל, און — באמת! געוואונען 5 טויזענד זלאטעס! עפיס איז די מעשה נישט גלאטיג!.. ס'מוז עפיס שטעקען דערין!..

אויפ'ן צווייטען טאג האט דער פערשוין ווידער אנגעקלונגען דורכ'ן טעלעפאן און זיך אינפארמירט, צי ס'איז שוין אנגעקומען פון „פאס" א תיקון טעות. אז מ'האט איהם געענטפערט — יא, האט ער דערקלערט, אז ער האט פון פריהער אויס וועגען דעם געוואוסט, און אז ער וועט באלד קומען אפנעהמען דאס געוואונענע געלד.

געקומען איז ער אבער נישט, און באנטשיק האט זיך מיישב געווען — וואס וועט ער דא גיין לערנען פשט: קודם כל דארף מען מעלדען אין דער צענטראל-דירעקציע פון דער מלוכה-לאטעריע, אז מ'זאל דעם פערשוין נישט אויסצאהלען דאס געווינס, און נעהמען זיך אליין און מיט דער הילף פון דער פאליציי צו אויסזוכען דעם פערשוין.

וכך הוה — דער פערשוין איז אין רעזולטאט געפונען געווארען, און גראד איז ער א פערשוין א יחסן — ער הייסט וולאדיסלאוו ריבקא (פון לימאנאווסקיעגא 56), וועלכער איז בשעתו געווען דער לייטער פון ארבייטסלאזען פאנד אין לאדז. איצט איז ער אליין ארבייטסלאז.

דערווייל איז מען דערגאנגען, אז אינם טאג, ווען ער האט געקויפט דאס צעטעל, ד. ה. דעם 20. ד. ח. האט ער דערהאלטען א טעלעפאן פון ווארשא, און ארויסגערופען איז ער געווען צום טעלעפאן אין לאקאל פון 1. פאליציי-קאמיסאריאט, וואס געפינט זיך בשכנות מיט ריבקא'ס וואוינונג.

עס איז אויך פעסטגעשטעלט געווארען, אז אויפ'ן צווייטען טאג, נאך דעם ווי ער האט זיך איבערצייגט, אז דער צעטעל האט געוואונען, איז ער מיט דעם געפאהרען קיין ווארשא, אבער דארט האט מען שוין פון באנטשיק'ן געהאט געוואוסט, אז ס'איז נישט אין ארדנונג, און האט דאס געווינס נישט בעקומען אויסגעצאהלט.

באנטשיק טענה'ט איצט, אז דער ריבקא האט איהם בעשווינדעלט, און ער האט זיך גע-ווענדעט מיט אנ'אנקלאגע געגען איהם צו דער געריכטס-מאכט, אז יענער זאל איהם צוריקגעבען דעם צעטעל.

די געריכטס-מאכט וועט מיט דעם ענין האבען א שווערע שטיקעל הלכה.

היינט א ביליגע רייזע קיין גדיניע

היינט 9,25 אוונד פאהרט אפ פון קאלישער באהן א גרויסע אנטיילנעמער אין אויספלוג קיין גדיניע, וועלכע עס האט ארגאניזירט דער היגער „וואגאן-לי-קוק" פיעטריקאווער 64. דער פרייז פון א בילעט 2-טע קלאס איז 30 זל. 3-טע קלאס איז 20 זל. איינשרייבען קען מען זיך נאך ביז היינט 3 א זייגער אוונד.

5 טויזענד זל. פאר דער געגען גאז-אקציע

פאביאניצער פירמע איבערגעגעבען דעם לאדזער וואיעוואדע

אין צוזאמענהאנג, מיט דעם 15 יעהריגען יאהר-טאג פון פוילענס אומאפהענגיגקייט פון 600 יעהריגען יובל פון דער שטאט פאביאניץ, האט די „אקצ. געז. פון דער כעמישער אינדוסטריע אין פאביאניץ" איבערגעגעבען דעם לאדזער וואיע-וואדע האוקע-נאוואק 5 טויזענד זל. די סומע האט דער וואיעוואדע בעשטימט פאר דער געגען-גאז=אקציע אין פאביאניץ.

Dr I

Wołkowyski

4 ציגעל-גאס 4, טעל. 216-90

נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע

אויפנעהמס-שעה'ן פון 8–1 מיטאג און 5–9 אוונד

פאר וועלען איבערקויפען א פאליציאנט

7 חדשים תפיסה און 500 זל. שטראף

(2) דעם 23 יולי ד. י. איז פון א דינער אויסגעבראכען א שרפה אין דער פאבריק פון דער פירמע ברידער פיאטרקאווסקי, ד. פוקס און שותפים" אויף פאמארסקא 141.

איינער פון די פאכטער פון דער פאבריק וואלף גאטליבאווסקי, האט געוואלט אריינגעהן אין זיין ניצול-געווארענעם קאנטאר. דערביי האט ער געגעבען דעם פארשטער 10 גילדען. היות אין דער פארמיערניע איז אויך געווען א פאליציאנט, וועלכער האט גאטליבאווסקי'ן דווקא נישט גע-וואלט אריינלאזען אין זיין קאנטאר. גאטליבאווסקי האט דאן געוואלט געבען דעם פאליציאנט 100 זל. דאס געלד האט דער פאליציאנט צוגענומען, אבער גאטליבאווסקי'ן האט ער נישט אריינגעלאזט אין פאבריקס-הויף, דערפאר האט ער געמאלדען דער העכערער פאליציי-מאכט וועגען דעם, אז מען האט איהם געוואלט איבערקויפען.

נעכטען איז דער 35-יעהריגער גאטליבאווסקי פערמשפט געווארען אויף 7 חדשים תפיסה און 500 זל. געלד-שטראף.

נישט צושטאנד-געקומענער שותפות-געשעפט

פאר וועלכע 2 יודישע פליטים פון דייטשלאנד גייען זיצען אין תפיסה

(א) גדליה קאשעניאווסקי און יאנקעל קארנבלום זענען אין אקטאבער 1933 געקומען פון בערלין קיין לאדז, וואו זיי זענען פערפאהרען צו זייערע קרובים, און גענומען אונטערשטיצונג ביים הילפס-קאמיטעט פאר דייטשע פליטים.

דערמיט האט זיך אבער זייער „טעטיגקייט", ווייזט אויס, נישט געענדיגט, ווארום נעכטען שוין זענען זיי ביידע געשטאנען פאר'ן שטאטישען געריכט, אלס בעשולדיגטע אין פארלייגען די אינהאבער פון א געוועלב אויף נאוואמיעסקא 34, הערש קראוס'ן און משה אקערבערג'ן אזא מין „געשעפטעל", וואס האט געדארפט בעשטיין אין מאסענהאפטען אויסארבייטען פאלשע 20-זלאטע-באנקנאטען.

נאך איידער דאס געשעפט איז צושטאנד-געקומען האבען קראוס און אקערבערג אויף איהם חרטה געהאט, צוליב כמה וכמה טעמים, און אנגע-וויזען אויף זיי דער פאליציי.

קאשעניאווסקי און קארנבלום האבען זיך אפילו נישט מודה געווען אין דעם פערברעכען, אבער די שטראף האט זיי נישט אויסגעמיטען און זיי האבען בעקומען א פסק דין — צו 7 חדשים ארעסט

—:מ:—

צוגאב-פאבאר

(א) היינט, דינסטאג, ד. 28 ה.ח. 8 א זייגער פריה הויבט אן אמטירען אין לאקאל אויף פיעטריקאווער 165 א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז — שטאט 2.

עס דארפען זיך מעלדען אלע פאבאראווע פון יאהרגאנג 1912 און עלטער, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט, זענען נישט געשטאנען פאר דער קאנטראל-קאמיסיע און וואוינען אין די ראיאנען פון I, IV, VI, VII, X, XII, XIII, XIV פאליציי-קאמיסאריאטען און האבען בעקומען מינדליכע אויפפאדערונגען פון שטאט-סטאראסטא.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייגאכט דיזשורירען: א. פאטאש ופלאק (קאשטשעלני 10), א. כארעמזא (פאמארסקא 12), ע. מילער (פיעטרקאווער 46), מ. עפשטיין (פיעטרקאווער 225), ז. גארטשיצקי (פשעיאזד 54), ג. אנטאניעוויטש (פאביאניצער 50).

געשלאסען אויף 3 וואכען ווערט קינדערמאנס פאבריק

(א) די דירעקציע פון דער פירמע יוליוש קינדערמאן האט געקינדיגט אלע פאבריקס-ארבייטער אויף 2 וואכען.

דער קינדיגונגס-טערמין ענדיגט זיך היינטיגען שבת. די פאבריק זאל זיין געשלאסען נאר דריי וואכען.

קאמף מיט ראק-קראנקהייט

פראפאגאנדע-טאג און פארלעזונגען וועגען דעם ענין

(2) היינטיגען זונטאג איז אין לאדז אפגע-האלטען געווארען אנ'אזוי-גערופענער געגען-ראק-טאג. אין דעם טאג זענען אין אונזער שטאט פארגעקומען איינינע פארלעזונגען וועגען דעם, ווי אזוי מען דארף היילען די ראק-קראנקהייט. צו די פארלעזונגען זענען געקומען א סך טויזענדער פערזאנען.

ווייטערדיגע פארלעזונגען וועלען נאך פאר-קומען היינט, מארגען און דאנערשטאג ווי אויך דעם 2. 4 און 5. דעצעמבער ד. י.

שווינדלער מיט קארטען ארעסטירט

(2) אין טויער פון וואלטשאנסקא 45 האט די פאליציי פערהאלטען דריי פערזאן, וועלכע האבען געטריבען דאס שווינדעל-שפיל אין דריי קארטען. זיי זענען ארעסטירט ביז צום פראצעס.

אויסגעלעדיגט א גאלאנטעריע-געשעפט אין מיטען שטאט

(2) אין דער פארלעצטער נאכט האבען גנבים זיך איינגעבראכען אין גאלאנטעריע-געשעפט „דזשענטעלמען" אויף פיעטריקאווער 89, פון וואנען זיי האבען ארויסגעטראגען די גאנצע סחורה. זיי האבען זיך פערגינען איבערצולאזען בלויז די זאלען פון שוי-פענסטער.

דער שאדען בעטרעפט עטליכע טויזענד גילדען. דאס געשעפט איז געווען אסעקורירט פון גנבה.

מען איז זיך משער, אז די גנבה איז אוועק געפיהרט געווארען מיט אנ'אויטא.

ארטאפעדישער אנשטאלט

בראסעטען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאט-פיס-איינלאגען געגען פיס-... עס נאך גיפס-אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 149, טעל. 331-81

ברוך הבא!

צום היינטיגן בעזוך פון פרעזידענט נחום סאקאלאוו אין לאדז

פון ישעיה אוגער.

דאס יודישע לאדז גרייט זיך היינט צו א גרויסער פייערליכקייט: צום קבלת-פנים פון פרעזידענט נחום סאקאלאוו, וועלכער קומט צו אונז אויף א איינטאגיגן בעזוך.

דער וויזיט פון אונזער פיהרער און פרעזידענט איז אבער פאר אונז פוילישע יודען נישט נאר א יום-טוב. נאר אויך א געשעהעניש פון א גרויסער געזעלשאפטליכער און נאציאנאל-פאליטישער בעדייטונג.

מיר פוילישע יודען בילדען דעם גרעסטען יודישען קיבוץ אין דער וועלט. דעם גרעסטען און דעם אקטיווסטען. מיר זענען איינע פון די הויפט-זיילען, אויב נישט דער עמוד התוך, אויף וועלכען די ציוניסטישע בעוועגונג שטיצט זיך. מיר ליפערן דאס נויטיגע מענשען-מאטעריאל פאר'ן אויפבוי פון א"י: די גרעסטע צאהל עולים און חלוצים. און מיר ליפערן אויך א גאנץ בעדייטענדען טייל פון די קאפיטאלען, וואס פליסען אריין קיין א"י. דער חלוציזם האט זיך אין ערגיץ אין דער וועלט נישט ענטוויקעלט אזוי שטארק, אין אזא מאסשטאב און פארם ווי ביי אונז אין פוילען. אונזערע חלוצים פון פוילען זענען דער חוט השדרה פון א"י-אויפבוי. זיי זענען דער דאמינירענדער עלעמענט צווישען די בויער פון לאנד: מ'זעהט זיי אויף די פעלדער פון עמק און גליל, מ'טרעפט זיי אויף די וועגען פון חיפה ביז תל-אביב. מיט זייער שווייס בעפרוכפערן זיי דעם באדען, טרוקענען אויס זומפען, בויען שאסעען, דערגאבערענדיג אזוי ארום דאס לאנד פאר די נייע עולים, וואס רייסען זיך פון די גלות-לענדער קיין א"י.

ס'איז דעריבער נישט מעהר ווי נאטירליך, וואס מיר, פוילישע יודען, זענען גאנץ בעזונדערס פאראינטערעסירט אין דער פאליטיק פון אונזער רעגירונג, אין דער ארבייט פון די לייטענדע ציוניסטישע ארגאנען, אין די פאליטישע שריט, אין די פלענער און כוונות פון די מענער, וואס שטעהען אן דער שפיץ פון דער בעוועגונג. בפרט נאך אצינד, ווען מ'לעגט אונז ווידער שטיינער אין וועג.

די ציוניסטישע מאסען זענען אבער ווייט פון אונזער רעגירונג, וועלכע געפונט זיך אין לאנדאן און ירושלים. און זענען אויך ווייט פון דעם שעף פון דער דאזיגער רעגירונג, פון אונזער פיהרער און פרעזידענט, וועלכער רעפרעזענטירט פאר דער וועלט די מאיעסטעט פון יודישען פאלק, איז דער אויסדריקער פון זיינע וואונשען און פערלאנגען, די פערקערפערונג פון זיינע האפנונגען און שטרעבונגען, און איז דאך דירעקט נישט פערבונדען מיטן פאלק, מיט די ברייטע פאלקס-מאסען, מיט יענע מאסען, פאר וועלכע דער פיהרער און דער נשיא איז א פערזאן, וואס לעבט נאר אין זייער פארשטעלונג, זיי זעהען איהם אבער נישט. זיי לעכצען נאך זיינס א ווארט, נאך א פיהרער-ווארט, זיי הערען איהם אבער נישט — ער איז צו ווייט פון זיי.

און אט איצט, זינט פרעזידענט סאקאלאוו איז געקומען קיין פוילען, האבען די דאזיגע מאסען די מעגליכקייט און די געלעגענהייט צו קומען אין א דירעקטע בעריהרונג, אין א פערזענליכען קאנטאקט און געדאנקען-אויסטויש מיטן פיהרער, דעם ערשטען בירגער פון אונזער מלוכה אונטער-ווענס, מיט דעם פרעזידענט פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

און דערפאר איז זיין בעזוך אזא וויכטיג געשעהעניש. די „אנטרווי" צווישען פרעזידענט סאקאלאוו און די ציוניסטישע מאסען, דאס פנים-אל-פנימדיגע בעגעגענען זיך צווישען פיהרער און די געפיהרטע קען און וועט בעשטימט האבען א גינסטיגע ווירקונג אויף דער ציוניסטישער ארבייט ביי אונז אין לאנד.

* * *

דער בעזוך פון הויך געשטעלטען גאסט איז אבער אויך א פאמיליען-יום-טוב פאר'ן פוילישען יודענטום. פרעזידענט סאקאלאוו איז א פוילישער יוד אין פוילען און בעסטען זין פון דעם ווארט. ער איז מיט אלע פעדים פון זיין נשמה פערבונדען מיט פוילען, מיט די פוילישע יודען, מיט זייער פערגאנגענהייט און זייער גייסטיגקייט, מיט זייערע טראדיציעס און קולטור. ער האט זיינע בעסטע יאהרען פערבראכט אין פוילען אלס פיהרענדער שריפטשטעלער, פובליציסט און געזעלשאפטליכער טוער. אויף זיינע פובליציסטישע ארבייטען, אויף זיין העברעאיש איז דערצויגען געווארען א גאנצער דור. און דעם דאזיגען דור האט ער אויך געמאכט פאר נאציאנאלע יודען.

די פוילישע יודען האבען א פולען גרונד זיך צו פרעהען מיט איהם.

און האבען דאס פולע רעכט צו שטאלצירען: א פוילישער יוד פערנעהמט היינט דעם העכסטען פאסטען, וואס דאס יודישע פאלק קען בעשטימען פאר זיין פראמינענטעסטען פיהרער. דער פובליציסט און זשורנאליסט, דער ווירטואז פון העברעאיש, דער ווארט-קינסטלער מיט דער גרויסער שפראך-שעפערישער בעגאבונג האט זיך ארויסגעוויזען פאר א דיפלאמאט פון א הויכען ראנג, פאר א יודישען שטאטסמאן, וואס האט צו זיך קיין גלייכען נישט אין דער יודישער געשיכטע, זייט דעם בליהונגס-פעריאד פון דער יודישער געמיינשאפט אין שפאניען.

פרעזידענט סאקאלאוו איז איינער פון די עלטעסטע ציוניסטישע פיהרער. זיין היסטארישע מיסיע האט ער אבער אויסגעפיהרט ערשט אין דער נייעסטער צייט. ער איז געשטאנען ביים וויגעלע פון דער באלפור-דעקלאראציע. ער האט מיטגעהאלפען ביי דער געבורט פון דער „מאגנא כארטא", וועלכע האט געזיכערט די רעכט פון יודישען פאלק אויף ארץ-ישראל.

פרעזידענט סאקאלאוו איז אבער אויך געווען דער, וואס האט געזיכערט די באלפור-דעקלאראציע דורך אינטערנאציאנאלע גאראנטיעס, דורך די הסכמות פון די אנדערע מלוכות, מיט וועלכע ער האט געפיהרט אונטערהאנדלונגען.

די דאזיגע לייסטונגען זיינע פאר'ן יודישען פאלק וועלען פעראייביגט ווערען אין דער יודישער געשיכטע, און וועלכער די קומענדיגע דורות וועלען לייענען מיט שטאלץ וועגען די אומפערגלייכליכע טאטען פון גרויסען יודישען שטאטס-מאן.

* * *

פרעזידענט סאקאלאוו קומט צו אונז אין א צייט פון נייע זארגען און דאגות, ווען מען מאכט אונז ווידער שווער דאס אויפבוי-ווערק אין א"י. אבער דער אייגענארטיגסטער שטריך פון זיין כאראקטער איז: אפטימיזם. ער, דער גרויסער בעל-בטחון, וועלכער פערשטעהט צו לייענען אין דער מענשליכער געשיכטע און ווייסט, אז „נצח ישראל" איז א היסטאריש געזעץ. ער ברענגט אונז זיכער היינט א טרייסט-ווארט, א ווארט פון בערוהיגונג און פערלייכטערונג.

צוזאמען מיט דער יודישער בעפעלקערונג אין לאדז, וועלכע וועט היינט אויפנעהמען דעם פיהרער מיט יובעל, בעגריסען מיר איהם מיט א הארציגען שלום-עליכם און ברוך הבא.

פייערליכער קבלת-פנים לכבוד'ן פרעזידענט נחום סאקאלאוו

היינט קומט קיין לאדז דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע און יודישער אגענץ נחום סאקאלאוו.

דער חשוב'ער גאסט וועט קומען מיט דער באהן 4 א זייגער נאכמיטאג. עס בעגלייט איהם זיין טאכטער ד"ר צעלינא סאקאלאוו. אויף דער סטאציע „לאדז—פאבריטשנא" וועלען איהם מקבל פנים זיין דער אויפנאהם-קאמיטעט, פארשטעהער פון די ציוניסטישע גרופירונגען.

8.30 אווענד וועט פארקומען די פייערליכע אקאדעמיע אין פילהארמאניע, אויף וועלכער פרעזידענט סאקאלאוו וועט ארויסטרעטען מיט א רעפעראט אויף ד. ט.: „אין דער שעה פון נסיון".

דער קבלת-פנים קאמיטעט מאכט אויפמערקזאם, אז בכדי צו פערמיידען א געדראנג ביים איינגאנג, איז געוואונשען, אז דאס פובליקום זאל קומען וואס פריהער.

פאר בענוצען אונלעגאל עלעקטרישע שטראם

פערמשפט אויף 2 וואכען ארעסט

פאר בענוצען אויף אנ'אונלעגאלען אופן עלעקטרישען שטראם, איז א געוויסער הערש פרידמאן, פון וויצושבאווא 8 פערמשפט געווארען אויף 2 וואכען ארעסט. דאס אויספיהרען די שטראף איז אפגעלייגט געווארען אויף 2 יאהר.

פרידמאן דארף אויך בעצאהלען דער עלעקטראווניע דעם שאדען 41.70 זל.

זעלבסטמארד פון א 20-יאהריג יודיש מיידעל

(ב) די 20-יעהריגע מאניא קאץ האט אין טויער אויף זגערזשער 25 אויסגעטרונקען סם. די סיבה פון זעלבסטמארד איז אונבעקאנט. פריילין קאץ האט קיין אויפקלערונגען נישט געוואלט געבען.

— צוליב ארבייטסלאזיגקייט האט זיך ס'לעבען גענומען דער 24-יעהריגער וולאדיסלאוו כזשאנאוויטש (דווארסקא 29). ווען דער דאקטאר פון דער „גיכער הילף" האט איהם געוואלט ראטעווען, האט דער זעלבסטמערדער דעם דאקטאר צו זיך נישט געוואלט צולאזען.

פון פעראיין „גיכע הילף"

דער פעראיין וועט ארגאניזירען דאקטוירים-הילף, אמבולאטאריום, אפטייק, נאכט-פאגאטאוויע, קימפעטארען-הילף, סאנאטאריום פאר סוכאטע-ליידענדע, משמורים-סעקציע, חסד של אמת, נושאי המטה און אנ'אפטיילונג פון פערשידענע פארפאלען אין גאס.

אין דער פערוואלטונג זענען אריין: פרעזעס — בנימין רוס, וויצע-פרעזעסען — יעקב וועגמייסטער און מ. אורבאך, סעקרעטאר — בראקמאן, קאסיר — ישראל זעלמאנאוויטש.

איבערגעפאהרען

(א) אויף רוג זגערזשער און באלוטער מארק איז נעכטען איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ'אויטא דער 14-יאהריגער שמחה לעבער (לימאנאווסקיעגא 11). דאס יונגעל איז אינגאנצען צוקאליעטשעט.

פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף און אפגעפיהרט א היים.

דער שאפער איז צוגעצויגען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

גרויסער ערפאלג פון פילם „יוסף אין מצרים"

דער פילם „יוסף אין מצרים", וואס ווערט איצט דעמאנסטרירט אין קינא „טשארי" געהערט צו די שענסטע יודישע פילמען פון דער לעצטער צייט.

דאס איז דער ערשטער 100 פראצענטיגער רעדענדיגער און זינגענדיגער פילם אין דער יודישער שפראך. עס בעטייליגען זיך אין איהם די בעסטע יודישע שוישפילער פון אמעריקא. דער דאזיגער פילם נעמט שטארק אויס ביים עולם און ער וועט זיכער זיך האלטען לאנג אויפן עקראן.

קארל ענדע'ס בילדער-אויסשטעלונג

ארגאניזירט פון דער „לאדזער ראדיא-משפחה"

אויף פיעטרק. 113 איז געעפענט געווארען די יובילעי-אויסשטעלונג פון דעם בעוואוסטען מאלער קארל ענדע.

די בילדער-אויסשטעלונג, וואס איז ארגאניזירט פון דער „לאדזער ראדיא-משפחה", איז אפען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אוו. בילעטען צו 50 און 25 גר. בעקומט מען ביים אריינגאנג.

ר. איזראעל

דירעקטאר אדאלף גאלד

סענסאציאנעל-שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

101

— איך מיין, אז מיר מוזען האבען אין אונזער האנד די קארעספאנדענץ און דאקומענטען וועלכע ווערען זארגפעלטיג דורך אדאן בעהאלטען

— אפשר מיינסט דו די דאקומענטען און בריף, וועלכע איך האב איהר אמאל געברענגט פון לאדז.

— באנעצקי האט זיך צולאכט.

— אזוי. דאס האסט דו געברענגט איהר די דאקומענטען פון לאדז, און ווייסט דו כאטש, אז די דאזיגע דאקומענטען זענען גע'גנב'עט געווארען ביי דעם באנקיר טאובע אין לאדז?

— און איך האב איבערגעפיהרט א גנבה? א, וואס פארא אידיאט איך בין געווען? פארוואס איז מיר דער גאנצער ענין נישט געווארען אויפ'קלערט? ווי קומט, אז איך האב זיך אזוי בענארישט, אבער זאג מיר, באנעצקי, ווי אזוי קומט די קארעספאנדענץ צו דעם באנקיר טאובע? דאס זענען דאך איהרע בריף.

— דאס איז דאך די מעשה, וואס מיר יאגען זיך שוין מיט איהר לאנגע חדשים. מיר זענען שוין געווען אויף א שטיקעל וועג. ווען מיר זענען בעקומען צו איהרע דאקומענטען, איז זי אבער געווען קלוגער פון אונז און האט זיי צוריק ארויס-בעקומען.

— זאל איך ווידער איצט ווערען א גנב, האט דער גראף איצט געשריגען, נישט וויסענדיג, וואס ער זאל טון מיט זיך אליין. ווידער שפילען א קאמעדיע און גנב'ענען ביי אדא'ן.

— עס ווענדעט זיך אויף וואס פארא אופן מען ווענדעט אן דעם טערמין „גנב". ט'ווענדעט זיך צו וואס פארא צוועקען מען פיהרט אויס עפעס א מיסיע. ניין. גראף ראשעוויטש, אויב דו וועסט ברענגען די דאקומענטען און קארעספאנדענץ וועסט דו נישט זיין קיין גנב, נאר א מענש, וועלכער האט געדינט א גוטער זאך, וועלכער האט מיטגעווירקט, אז אין זיין סביבה זאל אפגעשאפען ווערען פיל שלעכטס און בייז. דאס וועט זיין נישט קיין גנבה, נאר דאס וועט הייסען אוועקנעמען דאס געוועהר פון דער האנד פון א מערדער...

— גוט, באנעצקי, איך שטעל זיך דיר צו דיספאזיציע, וואס דו וועסט הייסען וועל איך טון. איצט גיב מיר אנ'אויסרייד, וואס זאל איך איהר זאגען מכוח דעם, וואס דו לעבסט נאך, און איך האב נישט אויסגעפיהרט דאס וואס איך האב איהר צוגעזאגט.

— וועסט גאנץ געוועהנליך זאגען, אז דו האסט נישט געהאט די געלעגענהייט צו פערפאטירען פאר מיר די משקה. זי האט דאך אליין דיך געהייסען זיין אויפמערקזאם און פארזיכטיג. וועסט זאגען, אז איך האב נישט אוועקגענומען די אויגען פון דיר אפילו אויף א מינוט און דעריבער וועסט דו דאס אויספיהרען ערשט מארגען. זי וועט דיך ארומנעהמען דערוויל מיט מעהר סימפאטיע, ווייל זי וועט דווקא וועלען, אז דו זאלסט איהר שליחות ענדליך אויספיהרען. דורך דעם טאג וועסט דו זיכער געניסען ביי איהר פון א גרעסערען צוטרוי און דו וועסט קענען אויספיהרען דאס, וואס דו דארפסט ווען זי וועט זיין אויף איהר קאנצערט נאך היינט אין אווענד. איצט ביזט דו שוין צו לאנג ביי מיר. ס'קען ווערען פערדעכטיג ביי דיין „געליבטער", אז דו זיצסט צו לאנג ביי מיר. געה צו איהר און שפיל נאך די קאמעדיע א געוויסע צייט. די מיה איז דערווייל דעם בעל-דבר ווערט און דיינע אונאנגענעהמליכקייטען, וועלכע דו האסט איצט וועלען בעצאהלט ווערען דורך דער סאטיספאקציע, וואס דו וועסט האבען, ווען דער גאנצער פערשאלטענער ענין וועט אמאל אויפגעקלעהרט ווערען. דער גראף ראשעוויטש האט געפאלגט און איז אוועק צו אדאן. די ארטיסטקע איז לפנים געווען שטארק צופרידען פון גראפס איצטיגען וויזיט.

— עס איז אזוי לאנגווייליג, האט זי געזאגט, איך האב פשוט שוין געווארט אויף דיר.

— איך בין געווען ביי באנעצקין, האט דער גראף ראשעוויטש געזאגט. איך האב יארט פערברענגט א לענגערע צייט.

— האסט זיך ווידער אויסגעשמועסט מיט דיין פריינד און ער האט דיר ווידער גארנישט געוואלט זאגען.

— אזוי ווי דו וואלסט דעריבער געשטאנען, האט דער גראף געענטפערט, ער איז אזוי שטארק איינגעעקשנט, אז מ'קען פון איהם קיין ווארט נישט ארויסבעקומען, כ'האב איהם נישט געקענט פאר אזא עקזעמפלאר.

— אז דו ווילסט מיך נישט פאלגען, האט זיך אדא ווי בעליידיגט, איך האב נאך א מיטעל, נאך וועלכען ער וואלט אלץ אויסגעזונגען ווי א פויגעל.

— און איך האב דאך געוואלט אנווענדען דאס מיטעל, אבער ס'האט זיך מיר בשום אופן נישט איינגעגעבען, איך בין דעריבער ביי אידהם לענגער געזעסען, אבער אלע מיינע בעמיהונגען האבען זיך בין איצט נישט איינגעגעבען, ער האט מיר פשוט געקוקט אויף די הענד.

— און וואס טראכסט דו ווייטער צו טון?

— אויב דאס האט זיך מיר היינט נישט איינגעגעבען, וועט זיך דאס מיר מארגען איינגעבען, איך מוז באנעצקי'ן איינבייסען.

— איצט האב איך זיך איבערצייגט, אז דו האסט א שטארקען כאראקטער, פערשטעהט זיך, אז באנעצקי טאר אונז נישט פיהרען ביי דער נאז, אין דער צייט ווען מיר לעגען זיך אין דער לענג און אין דער ברייט, אז איהם זאל גוט זיין, אז מיר זאלען איהם א טובה טון.

(פארטזעצונג קומט).

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואר

נאך איין אנשטרענגונג וועגן הנחות-פאטענטן?

צווישן אלע אנדערע דאגות און קאפ-ברעכענישן, וואס ס'האט יעדער סוחר א גאנץ יאהר, פערנעמט די פראגע פון א פאטענט א גאנץ בכבודיג ארט.

אזוי ווי עס קומט נאר ענדע דעצעמבער ווען עס איז די צייט אויסצוקויפן א פאטענט אויפן נייעם יאהר, האט יעדער גענוג שוועריקייט פון דעם דאזיגען ענין.

אמת, די פראגע פון אויסקויפן א פאטענט איז נאר איין מאל אין יאהר, איז דאס אבער אזא שווערע לאסט, וואס פאדערט אנשטרענגונג און מיה, ביז מען קאן עס ערלעדיגען.

ביי די קליינהענדלער איז אבער דער רוב אזעלכער, וואס ביי זייער גאנצער כוחות-פרוועדונג זענען זיי פשוט נישט אומשטאנד זיך צו שאפען די געהעריגע סומעס אויף אויסצוקויפען פאטענטען. אם אין אזא לאגע האבען זיך געפונען א סך קליינהענדלער אין די לעצטע יאהרען פון ווירטשאפטליכען קריזיס. מיר קאנען זיך שוין פאר שטעלען אין וואס פארא פערצווייפעלטער לאגע די דאזיגע קליינהענדלער געפונען זיך איצט, בעת די סיטואציע איז היי-יאהר נישט בעסער, נאר פיל ערגער.

נעמענדיג דאס אין אכט האט אין די דאזיגע קרייזען געהערשט א שטימונג און א פעסטער בטחון, אז אין דער פראגע וועט געוויס קומען וועלכע ס'איז הנחות, דערפאר איז פערשטענדליך מיט וואס פארא אנצופרידענהייט ס'איז אויפגענומען געווארען די ידיעה, אז נישט קוקענדיג אויף אלע בעמיהונגען איז דאס פינאנץ-מיניסטעריום נישט מסכים, אז מ'זאל אויסקויפענדיג א פאטענט איינצאהלען אין צוויי ראטעס.

איז דען איינגענטליך אזוי שווער דאס צו פערשטעהן, אז ביים היינטיגען טאג איז אלץ מעגליך, אז די מיינסטענס זענען טאקע נישט אומשטאנד צו בעצאהלען די סומע פאר א פאטענט מיט איין מאל.

בפרט, פארוואס זאל מען דאס נישט טון, צי קאן דען דערפון ליידען דער גלייכגעוויכט פון מלוכה-ביודזשעט? ווייל איצט, אין דער צייט פון אזא קריזיס מאר מען נישט סתם זאגען: אזוי, און נישט אנדערש איז עס. במילא וואלט געווען גאנץ לאגיש בעצייטענס די דאזיגע פראגע נאכאמאל בעטראכטען און נישט ווארטען אויף דער לעצטער מינוט, ווען עס וועט שוין זיין צו שפעט.

און אין דעם יעצטיגען מאמענט פאדערט זיך א געהעריגע אנשטרענגונג פון אונזערע צענטראלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס וועלכע שטעהען ם אל פנים צו די דאזיגע אנגעוועהטאגטע פראגען. די דאזיגע צענטראלע קערפערשאפטען סיי קריסטליכע סיי יודישע מוזען צוזאמענעמען אלע כוחות און אויספועל'ן די דאזיגע הנחה.

ל״ב פריים

* * *

אין צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15, איז ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגען פאטענטען פאר די ארעמסטע הענדלער. וועלכע מוזען אהן אונטערשיד, וויפיל ס'בעטרעפט זייער קראם, אויסקויפען א 4-טע קאטעגאריע, און א חוץ דעם צאהלען אומזאך-שטייער. דער צענטראלער קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15, האט זיך געוואנדען צו דער האנדעלס-קאמער, וועגען אויספועל'ן ביי דער צענטראלער מאכט. ארויסצוגעבען א פעראָרדנונג, אז די 4-טע קאט. זאל פערטיילט ווערען אין 2 קאטעגאריעס: 4 a און 4 b, פון וועלכע איין קאטעגאריע פאטענט זאל קאסטען נאר 27 גילדען און בעפרייט זיין פון צאהלען אומזאץ-שטייער. ווי ס'איז פאראויסצוזעהען וועט אזא מין קאטעגאריע פאטענט פון איין זייט אריינברענגען אין דער מלוכה-קאסע א סך געלד, און פון דער צווייטער זייט איינברענגען דער שטייער-מאכט פיל ארבייט ביים אנולירען די שטייערען פון דער קאטעגאריע צאהלער.

הלוואות אויף פאטענטן פאר פעראָרימטע קליינהענדלער און האנדווערקער

מיט דער אקציע דארף זיך פערנעמען די גמלת-חסדים-קאסע ביי דער קהלה און דער רעטונגס-קאמיטעט

דעלעגאציע פון קליינהענדלער צום „צעבעקא" און „דזשאינט"

ס'מוז דרינגענד אנגענומען ווערען אן אקציע פאר די קליינהענדלער און האנדווערקער, וועלכע זענען, ביי זייער גרעסטער אנשטרענגונג נישט אומשטאנד אויסצוקויפען פאטענטען אויפ'ן נייעם יאהר.

ס'איז א הייליגער חוב פון דער קהלה און פון רעטונגס-קאמיטעט תיכף צו שאפען אזא פאנד, וואס זאל אין דער פארם פון א הלוואה ארויסהעלפען די פעראָרימטע און פון קריזיס-רואינירטע האנדווערקער און קליינהענדלער. יעדער איינער ווייסט דאס, אז ס'איז גענוג אך און וויי צו אזא מענש, וואס ער איז שוין געצוואונגען צו טרינקען דאס דאזיגע „מים המררים", זאל מען לכל הפחות נישט דערלאזען, אז די דאזיגע מענשען, וואס זענען נישט קיין שנאָרערס זאלען סתם אין דער וועלט ארײַן אבהאקען די שוועלען פון די דאזיגע אינסטיטוציעס.

ס'איז אהן א ספק, אז ביי אונז זענען נאך דא גענוג אזעלכע, וואס צייכענען זיך אויס מיט א קלאָהרען בליק אויף אזעלכע פראגען. און דערפאר זאגען מיר נאכאמאל: וואס עס לאזט זיך, און וואס מען קאן אויפטון אין דער הינזיכט — מוז שוין געטון ווערען, ווייל לאָזען דאס אויף הפקר, אדער אויף אזא אופן ערלעדיגען דעם דאזיגען ענין ווי דאס האט ערלעדיגט אונזער קהלה דעם פאריגען יאהר — איז נישט דערלאזבאר. וואס מיר פערלאנגען איצט איז: נישט פערגרעסערען די אזוי אויך גענוג גרויסע רייהען ביי די ביליגע קוכען און צדקה-אפטיילונג.

* * ה.

אויף די וועכענטליכע שמועסען אין צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15 איז ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגען ארויסבארגען נישט פערמעגליכע הענדלער געלד אויסצוקויפען פאטענטען, דאס געלד וועט אויסגעצאהלט ווערען אין וועכענטליכע ראטעס. צו דעם צוועק איז בעשלאסען געווארען ווענדען זיך צום „צעבעקא" און אין צוזאמענהאנג מיט דעם פאהרט ארויס קיין ווארשא, דער פרעזעס ראטמאן כארי, ווי ער וועט קאנפערירען מיט'ן פארשטעהער פון „דזשאינט" און „צעבעקא"

לוסטראציע פון די לאדזער בעקערייען

אין מיטען שטאט זענען די בעקערייען געפונען געווארען אין דעם בעסטען ארדנונג, די הינטערשטעטישע בעקערייען געפונען זיך אין א זעהר שלעכטען צושטאנד

אויף דער פעראָרדנונג פון דער וואיעוואדזטווע, האט די לאדזער האנדווערקער-קאמער בעשטימט א לוסטראציע-קאמיסיע צו לוסטרירען די בעקערייען אין לאדז.

די קאמיסיע האט אדורכקאנטראלירט אלע בעקערייען אין צענטער פון שטאט און אלץ געפינען אין בעסטען ארדנונג, א חוץ גאנץ קליינע פעהלערען, דאן איז די קאמיסיע צוגעטרעטען ארורכצופיהרען די לוסטראציעס אויף די לאדזער פארשטעט.

דער אויסגאנג פון די דאזיגע לוסטראציעס, זענען זעהר אינטערעסאנטע, א גרויסע צאהל פון די בעקערייען אויף די פארשטעט געפינען זיך אין גארנישט קיין סאניטארען צושטאנד, פיל הינטערשטעטישע בעקערייען געפינען זיך אין קליינע שטיבלעך און דער בעקער-אויווען דינט גלייכצייטיג אלס שלאף-צימער פאר די ארבייטער, מיט איין ווארט, די לוסטראציע קאמיסיעס האבען פעסטגעשטעלט, אז די מעהרהייט פון די דאזיגע בעקערייען געפינען זיך אין א מצב וואס ענטשפרעכט נישט די פאָדערונגען פון היגיענע און טעכניק

פיל פון די דאזיגע הינטערשטעטישע בעקערייען ווערען אויך געפיהרט אָהן פאך-קענטניש.

דעם גוזאמעלטען מאטעריאל האט די קאמיסיע איבערגעגעבען דער האנדווערקער-קאמער, וועלכע האט פון איהר זייט אינטערווענירט ביי דעם אינדוסטריע-אמט פון דער ערשטער אינסטאנץ ביים מאגיסטראט.

אז מ'שליסט א געוועלב

דארף מען וועגען דעם מעלדען אין אינדוסטריע-אמט

(2) לויט ווי מ'אינפארמירט אונז פון אינדוסטריע-אמט. ערשטע אינסטאנץ, ביי דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג, דארף מען וועגען יעדען עפענען אדער שליסען פון א געוועלב, וואס איז לויט'ן נייעם אינדוסטריע-געזעץ, בערעכטיגט צו פיהרען האנדווערק-ארבייט — תיכף מעלדען אין דעם אנגערופענעם אמט.

די, וואס וועלען די דאזיגע פעראָרדנונג נישט אויספיהרען וועלען מוזען בעצאהלען ביז 1000 זלאטעס שטראף. אדער זיצען אין ארעסט 2 וואכען, אדער זיי וועלען אדמיניסטראטיוו מוזען אפקומען ביידע שטראפען.

פלענאר-זיצונג פון דער לאדזער האנדווערקער-קאמער

אונטערן פארזיץ פון פרעזידענט זאשיצקי איז זונטאג פארגעקומען א פלענאר-זיצונג פון דער לאדזער האנדווערקער-קאמער.

נאכדעם ווי ס'איז אפגעגעבען געווארען דער בעריכט וועגען דער טעטיגקייט פון דער קאמער פון 1 יאנואר ביז'ן 15 נאוועמבער און נאך א דיסקוסיע איז דער פערוואלטונג אויסגעדריקט געווארען צוטרוי, דאן איז אנגענומען געווארען מיט קליינע ענדערונג דער ביודזשעט אויפ'ן יאהר 1934.

נייער דירעקטאר פאר דער לאדזער האנדווערקער-קאמער

די לאדזער האנדווערקער-קאמער האט אויסגעשריבען א קאנקורס אויפ'ן אמט פון דירעקטאר פון דער קאמער, וועלכער איז געבליבען פריי נאך דער דימיסיע פון ד"ר גאשין, ביז איצט האט פערטרעטען ד"ר קאצענבויגען.

ס'זענען שוין אנגעקומען פיל אפערטען פון ווארשא, קראקא און אנדערע שטעט, פון לאדז זענען אנגענומען אפערטען פון עטליכע בעקאנטע פערזענליכקייטען.

ס'איז נישט פאראויסצוזעהען, אז דעם נייעם דירעקטאר זאל בעשטימען די האנדווערקער-קאמער אין היינטיגען צוזאמענשטעל, ווייל מען דארף זיך רעכענען דערמיט, אז נאכדעם ווי ס'איז שוין אנגענומען געווארען די נאוועלע צום צעכען-געזעץ און די נייע וואהל-ארדינאציע, וועלען די נייע וואהלען צו דער האנדווערקער-קאמער אויסגעשריבען ווערען שוין אין חודש יאנואר.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אר. זונטאג פון 9—1 ביַיטאג.

פאר אונבעמיטעלטע — לגבשניצע-פרייזען.

וועגען עקספארט פון קוכען-מעבעל קיין אויסלאנד

געשאפען צוויי קאמיסיעס ביי דער האנדווערקער-קאמער

אין לאקאל פון דער האנדווערקער-קאמער איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון די פארשטעהער פון טישלער-צעכען און ארגאניזאציעס פון האלץ-אויסארבייטונגען. די קאנפערענץ איז געווען געווידמעט דער פראגע פון עקספארט-מעגליכקייטען אין דעם דאזיגען צווייג פון דער מלאכה.

ס'זענען אנגענומען געווארען בעשלוסען, וועלכע גיבען די האפנונג, אז דער עקספארט פון מעבעל קיין אויסלאנד וועט אננעהמען רעאלע פארמען.

נאכדעם ווי ס'זענען בעטראכט געווארען די אויסלענדישע אפערטעס און די צונאב-אינפארמאציעס פון דער האנדווערקער-קאמער האבען די פערזאמעלטע געשאפען צוויי סעקציעס: פאר עקספארט פון קוכען-מעבעל אין פאלגענדען צוזאמענשטעל: גינזבערג, זילבערבערג, שטארקמאן, נאסקאוויטש, טאיבערס, מילער און קאנטאר, און א מעבעל-קאמיסיע אין פאלגענדען צוזאמענשטעל: קורא, אלטשאק, שווארץ און מאיעווסקי. ביידע קאמיסיעס דארפען צושטעלען דער האנדווערקער-קאמער ביז'ן 1 דעצעמבער קאטאלאגען און קאלקולאציעס. ס'האנדעלט זיך וועגען אפזאץ-מארק אין אמעריקע און ענגלאנד

אורטייל פון העכסטען געריכט

ווען מען מוז האבען צוויי בעזונדערע פאטענטען

עס זענען פאראן פאלען, ווען א סוחר מוז האבען 2 פערשידענע פאטענטען, למשל. אויב מען האט א האנדעלס-פאטענט און גלייכצייטיג גיט מען ארויס סחורה צו כאלופניקעס אויף אויסצוארבייטען און די פערטיגע ארטיקלען פערקויפט מען אין געוועלב. אין אזעלכע פאלען מוז מען א חוץ דעם האנדעלס-פאטענט אויך האבען א פשעמיסלאווע פאטענט, אזוי איז דער אורטייל פון העכסטען געריכט לויט'ן נומער.

K. II. 323-29 P. G. 6–30

למשל, א שיך-סוחר קויפט איין לעדער און גיט ארויס כאלופניקעס צו ארבייטען שיך, וועלכע ער פערקויפט אין געוועלב, מוז מען נאך האבען א בעזונדערען פאטענט פשעמיסלאווע, זאגאר ווען מ'האט א האנדעלס-פאטענט 2-טע קאטעגאריע, אדער א מאנופאקטור-סוחר, אדער א קאנפעקציע-סוחר גיט ארויס צו ארבייטען צו כאלופניקעס, מוז ער האבען א בעזונדערען פשעמיסלאווע פאטענט.

אויב מען האט א ווארשטאט, למשל, א בעקעריי, אדער א שיך-פאבריק, און מ'האט אויך אין זעלבען הויז א דעטייל-געשעפט, אין וועלכען מען פערקויפט די אייגענע אויסארבייטונגען, הייסט דאס 2 אונטערנעהמונגען און מען מוז האבען א בעזונדערען האנדעלס-פאטענט.

יודען געדענקט!

היטלערישע באנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאנד

אייער געוועהר געגען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור)

ווער וועט זיין דער הויפט-בעאמטער פאר אויסגעפינען די אומלעגאלע אימיגראנטען

ירושלים. ווי עס טיילט מיט „הארץ", וועט אלס הויפט-בעאמטער, וואס וועט אנפיהרען מיט דער אקציע געגען די אומלעגאלע אימיגראנטען, בעשטימט ווערען וואהרשיינליך דער וויצע-סופער'אינטענדענט פון דער א"י-פאליציי אלפרעד ווילי׳אם רינס.

רעגירונגס-קריזיס אין עבר-הירדן

ירושלים. פון אמאן, דער הויפט-שטאדט פון עבר-הירדן, ווערט מיטגעטיילט: מחמת דעם, וואס דער לעגיסלאטיוו-ראט פון עבר-הירדן ווערט באיקאטירט דורך א טייל פון זיינע מיטגלידער, האט זיך געשאפען אן אנגעשטרענגטע פאליטישע לאגע, וועלכע האט געצוואונגען דעם פרעמיער שייך אבדולאה סאראדוש אפצוגעבען זיך אין דימיסיע.

די נייע רעגירונג איז געשאפען געווארען דורך איבראהים פאשא האשעם, אן אדוואקאט פון אמאן, וועלכער איז זיינער צייט געווען מיטגליד פון קרייז-בעריכט און א געוויסע צייט אויך פרא-קוראר אין יפו.

סער אויסטען טשעמבערלען קלויבט זיך קיין א"י

ירושלים. ווי מען טיילט מיט קאירא, וועט דער געוו. ענגלישער אויסערן-מיניסטער סער אויסטען טשעמבערלען נאך א קורצען אויפענטהאלט אין עגיפטען בעזוכען צוזאמען מיט זיין פרוי א"י אין יאנואר 1934.

דר. הויזנער פאהרט אין שליחות פון דער פוילישער רעגירונג קיין אמעריקא

ירושלים. ווי עס טיילט מיט „הארץ", פאהרט אב אין קורצען דער געוו. פוילישער קאנסול אין תל-אביב דר. ב. הויזנער אין שליחות פון דער פוילישער רעגירונג קיין אמעריקא.

פראטעסטען געגען דער אנטי-יודישער שטעלונג פון די בירגערמייסטערס פון ירושלים און חיפה

ירושלים. דער ועד-העיר, וועלכער רעפרעזענטירט 60 פראצ. פון דער ירושלים'ער בעפעלקערונג און אן איבערוויגענדע מעהרהייט פון אלע שטייער-צאהלער, האט איבערגעגעבען דעם הויך-קאמיסאר א שארפען פראטעסט געגען דער שטעלונג פון ירושלים'ער בירגערמייסטער ראכעס ביי נאשאשיבי בנוגע דער יודישער אימיגראציע.

דער בירגערמייסטער נאשאשיבי האט, ווי בעקאנט, בעת דער קאנפערענץ פון אראבישע בירגערמייסטערס מיט'ן הויך-קאמיסאר געפאדערט אומבעדינגט אפצושטעלען די יודישע איינוואנדערונג.

דער ועד-העיר שטעלט פעסט, אז ירושלים גויטיגט זיך אין סויזענדער יודישע עולים מיט קאפיטאל און ענערגיע, וואס וועלען ווייטער ענטוויקלען די הויפט-שטאט אין ירושלים. די יודישע בעפעלקערונג האט נישט קיין צוטרוי צו נאשאשיבי און צו דער שטאט-פערוואלטונג, אין וועלכער די יודען בעטייליגען זיך נישט.

חיפה. אויך די חיפה'ער יודען האבען איבערגעגעבען דעם דיסטריקט-קאמיסאר פאר דעם הויך-קאמיסאר א שארפען פראטעסט געגען דער אנטי-יודישער שטעלונג פון חיפה'ער בירגערמייסטער אויף דער קאנפערענץ אין רעגירונגס-הויז. אין פראטעסט ווערט ווערט אנגעוויזען, דאס דער חיפה'ער בירגערמייסטער האט מיסברויכט מיט זיין אמט, וועלכען ער האט אויסגענוצט געגען די אינטערעסען פון די יודישע איינוואוינער, הגם ער איז פערפליכטעט צו שטעהען אויף דער וואך פון דער גאנצער בעפעלקערונג.

מיטוואך, דעם 20. דעצעמבער
(לעצטער טאג חנוכה)
פייערליכע אקאדעמיע
איז פילהארמאניע
לכבוד דעם יובל פון דער 20-יעהריגער דיכטערישער און קינסטלערישער טעטיגקייט
פון משה בראדערזאן

דער ארגאן פון גראף רעווענטלאף

פאר פולשטענדיג בעזייטיגען די יודען פון דייטשלאנד

די נאהענטע בעציהונגען צווישען די אראבער און די דייטשע נאציאנאל-סאציאליסטען

בערלין, (י.ט.א.) די צייטשריפט „רייכסווארט", וואס ווערט רעדאגירט דורך דעם בעקאנטען נאציאנאל-סאציאליסט גראף רעווענטלאף, שרייבט, דאס די נאציאנאל-סאציאליסטען דארפען זעהר אויפמערקזאם נאכפאלגען די לאגע אין א"י און זיין אין ענגען קאנטאקט מיט די דארטיגע געשעהענישען. ווי עס ווייזט זיך ארויס, איז מיט א צייט צוריק געקומען קיין בערלין א ספעציעלער שליח פון די א"י-אראבער, וועלכער האט אינפארמירט דעם פראפאגאנדע-מיניסטער און אנדערע רעגירונגס-אמטען וועגען די אנטי-ענגלישע אונרוהען, וועלכע זענען פארגעקומען אין א"י.

די „רייכסווארט" שרייבט גאנץ אפען, דאס א געוויסער אראבישער עמיר האלט אונטער א שטענדיגע קארעספאנדענץ מיט דער צייטשריפט און בעראט זיך וועגען די ווייטערדיגע שריט, וועלכע דארפען געמאכט ווערען אין א"י.

„רייכסווארט" האלט, אז א"י איז נישט צוגעפאסט פאר דער פערווירקליכונג פון ציוניסטישען אידעאל. די יודען וואלטען געדארפט בעקומען אן אנדערע טעריטאריע פאר דער קאלאניזאציע, וואס איז אבער שייך דייטשלאנד, דארפען אלע יודען בעזייטיגט ווערען פון לאנד.

ירושלים, (י.ט.א.) דער דייטשער גענעראל-קאנסול אין ירושלים ה' וואלף לייקענט די מעלדונגען פון דער אראבישער פרעסע, אז דייטשען, וועלכע וואוינען אין יפו און חיפה, האבען זיך בעטייליגט אין די אראבישע אונרוהען דעם 27-טען און 28-טען אקטאבער. אין א בריף וואס איז ערשינען אין „פאלעסטיין", שרייבט דער קאנסול, אז ער האט אונטערזוכט דעם ענין און האט פעסטגעשטעלט, אז די מעלדונגען זענען נישט ריכטיג. די דייטשען האבען אפגעהיט פולשטענדיגע נייטראליטעט בעת די לעצטע אונרוהען.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG -- כירורג
ציגעל-גאס 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1–2 בייטאג און פון 4–7 נאכמ.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
טראגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט.
זונטאג פון 11–2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

דוד אל-ראי, דער פאלשער משיח

פון ש. בערג.

— .4 —

דוד אל-ראי נעהמט איין פערסיען

דוד אל-ראי האט שוין געהאט אן ארמיי פון הונדערט טויזענט מאן, רייטער און פוסגעהער, גוט בעוואפענט, יודען פון אלע עקען וועלט זענען געקומען צו משיח'ן און זענען אריינגעטראטען אין זיין ארמיי. אויך א סך נישט-יודען זענען צוגעשטאנען צו איהם. אלע אונטערדריקטע און פערפאלגטע זענען געקומען צו דוד אל ראי'ן און בעהאפט, אז דורך איהם וועלען זיי ווערען אויסגעלייזט. א גאנצער שבט, בעוואוסט אלס די „גוזיער" וואס דינען צום ווינט (נישט קיין יודען, קריסטען אדער מאכמעדאנער), איז אויך געקומען צו הילף דוד אל-ראי'ן. מעהר פון אלעמען האבען זיך אויסגעצייכענט די בערג-יודען. זיי זענען געווען די בעסטע סאלדאטען, און זיי זענען געווען גרייט צו גיין אין פייער און וואסער פאר משיח'ן. זעכציג העלדען פון די בערג-יודען האט דוד אל-ראי אויסגעקליבען פאר זיין לייב-וואך. זיי האבען געטראגען גרויסע קרומע שווערדען פון דמשק און לאנגע שארפע שפיזען אויף דער רעכטער פלייצע.

די ארמיי האט דוד אל-ראי געהאלטען אין א וויסטער שטאט אין דער פערסישער מדבר.

ווען ער האט זיך שוין געפיהלט בכוח ארויסצוטרעטען אויפ'ן שלאכטפעלד, האט ער פריהער אנגעהויבען מיט פרידען. ער האט געשיקט אנזאגען דעם סולטאן פון פערסיע, אז ער איז דער משיח פון די יודען. אז ער געהט אויף ארץ-ישראל איינצונעהמען דאס לאנד פאר'ן יודישען פאלק און ער וויל, אז דער סולטאן אזוי ווי כורש, דער מלך פון פרס, — ער זאל העלפען די יודען, ער זאל זיי העלפען מיט געוועהר, מיט געלד און אוודאי זיי נישט שטערען צו געהן קיין ירושלים.

דער סולטאן האט טאקע מורא געהאט פאר דוד אל-ראי'ן, מיינענדיג, אז ער איז א כשוף-מאכער, ער האט אבער זיך אויסגעלאכט פון זיין פערלאנג, ווייל וואו וועט ער, דוד אל-ראי, נעהמען אן ארמיי אפצונעהמען ירושלים.

דוד אל-ראי האט געזעהן, אז מיט גוטען וועט ער גארנישט אויספיהרען, ער וועט מוזען בענוצען מאכט, האט ער ארויסגעפיהרט זיין ארמיי אין וועג אריין. צוערשט איז ער געגאנגען אויף דער פעסטונג עמאדיע, זיין געבורטס-שטאט, ער האט איהר איינגענומען אהן א שלאכט. דער הערשער האט דערזעהן די גרויסע בעוואפענטע ארמיי, האט ער זיך דערשראקען און זיך גלייך אונטערגעגעבען.

א שטאלצער, אויף א ווייסען פערד, איז דוד אל-ראי אריינגעריטען מיט טריאומף אין שפיץ פון דער ארמיי, און בעזעצט די שטאט. די איינוואוינער האט ער פערזיכערט, אז ער וועט נישט האלטען די שטאט אויף שטענדיג, זיין ציל איז ארץ-ישראל. דערווייל האט ער בעפרייט אלעמען. יודען און נישט-יודען, פון די שווערע שטייערען, און די שטאטלייט האבען איהם אויפגענומען מיט גרויס פרייד, האבען זיין נאמען געבענשט און א סך זענען צוגעשטאנען צו איהם

אין עמאדיע האט ער געלאזען אן אפטיילונג סאלדאטען און אליין איז ער מיט זיין ארמיי אוועק ווייטער אין לאנד אריין. ער האט איינגענומען איין פעסטונג נאך דער אנדערער, א שטאט נאך א שטאט. א סך האבען זיך איהם אונטערגעגעבען אהן ווידערשטאנד. די, וואס האבען זיך איהם אנטקעגענגעשטעלט, האט ער לייכט בעזיגט. ער האט איינגענומען גאנץ פערסיע, פערטריבען די פינף און פערציג הערשער פון לאנד מיט דעם אויבער-הערשער, דעם סולטאן פון פערסיע, דעם „קעניג איבער אלע קעניגען". ער איז שוין געשטאנען נעבען בבל.

דוד אל-ראי איז געווען דער אומבעגרענעצטער הערשער פון פערסיע, זיין צייטווייליגע רעזידענץ-שטאט האט ער געמאכט אין שושן, וואס איז אויף דער גרעניץ פון פערסיע און בבל. זיין נאמען אלס זיגער האט דערגרייכט ווייטע לענדער, און א סך הערשער האבען זיך געשראקען פאר איהם. אפילו דער קאליף פון באגדאד.

די יודען פון באגדאד. ווי פון אנדערע שטעט און לענדער, האבען זיך שטארק געפרעהט מיט דעם נצחון פון משיח'ן. זיי זענען געווען זיכער, אז דאס איז דער אנהויב פון דער גאולה. א סך ישיבה-בחורים, יונגע רבנים און געלערענטע, האבען פערמאכט די ספרים און זענען אוועק צו דוד אל-ראי'ן. אבער מעהר ווי אלע זענען געגאנגען די ארימע און פראסטע לייט. זיי זענען געגאנגען מאסענווייז. נאר די רייכע יודען און די אלטע רבנים זענען געווען געגען דוד אל-ראי'ן. זיי זענען נישט געווען זיכער. צי ער איז טאקע משיח, האבען זיי מורא געהאט, טאמער וועט ער שפעטער פערלירען, וועלען די הערשער זיך נוקם זיין אן אלע יודען.

זיין שטארקסטער געגנער איז געווען רבי שמואל גאון. פון דער ערשטער מינוט איז ער געווען געגען איהם, און יעדער נייער זיג פון דוד אל-ראי'ן האט איהם געבראכט נייעם שרעק און צער. ער האט זיך ארומגעריסען מיט די יונגע רבנים און געזאגט, אז מיט זייער גלויבען אין דעם פאלשען משיח, ווי ער האט גערופען דוד אל-ראי'ן, העלפען זיי ברענגען צרות אויף יודען.

מנוחה האט געהאלטען מיט דוד אל-ראי'ן. זי איז אפילו גרייט געווען צו אנטלויפען פון הויז און אריבערגעהן צו משיח'ן, איהר משיח. אין די קריגערייען פון איהר פאטער מיט די יונגע רבנים האט זי זיך איינגעשטעלט פון דוד אל-ראי'ן, איז דער פאטער געווארען אין כעס און האט זיך צושריגען:

— וואס ווילסטו? וואס שטעלסטו זיך איין פאר איהם? דו האלסט אויך מיט איהם? עס וועט אייך אלעמען נישט העלפען. ער איז א פאלשער משיח ער וועט אומקומען, און די מאכמעדאנער וועלען צוליב איהם אויסקוילענען אלע יודען.

מנוחה האט נישט געוואגט מעיז צו זיין איהר פאטער, האט זי געשוויגען און שטיל געלאזט רינען איהרע טרעהרען. טאפעלט האט איהר וועהגעטון, וואס איהר פאטער איז אזוי אומדערבארעמדיג און זאגט ביזע נביאות אויף אלע יודען און אויף דוד אל-ראי'ן, אויף משיח'ן, אויף איהר דוד אויף איהר משיח...

דוד אל-ראי האט דערווייל געמאכט אלע פארבערייטונגען צו געהן ווייטער. ער האט געשיקט אנזאגען דעם קאליף פון באגדאד און די הערשער פון אלע לענדער, אז ער וויל נישט קיין מלחמה מיט קיינעם; ער וויל נאר געהן אפנעהמען דאס אלטע לאנד. פון די הערשער בעט ער, זיי זאלען דורכלאזען זיין ארמיי דורך זייערע לענדער. קיין זאך וויל ער נישט אומזיסט. פאר אלצדינג וועט ער צאהלען מיט געלד.

נאך איידער ער האט זיך געלאזט אין וועג אריין האט ער בעשלאסען צונויפצורופען די פיהרער פון די יודען פון אלע לענדער אויף א גרויסער פערזאמלונג אין זיין הויפט-שטאט שושן. די פיהרער האבען נישט געדארפט מורא האבען צו געהן צו איהם, ווייל יאהרען-לאנג פלעגען קומען טויזענטער יודען פון אלע לענדער קיין שושן, צום קבר פון דניאל הנביא.

דער קבר פון דעם נביא דניאל אין שושן איז נישט געווען אין דער ערד, נאר אין דער לופטען, אין מיטען טייך. איבער דער בריק, איז דער קבר געהאנגען אויף אייזערנע קייטען. אמאל איז דער קבר געווען אין דער ערד, נאר די שטאטלייט האבען געפיהרט לאנגע מלחמות איבער דעם קבר, ביז מען האט איהם אויפגעהאנגען איבערן מיטען פון טייך.

שושן שטעהט אויף ביידע זייטען פון טייך. אויף איין זייט האבען געוואוינט די מאכמעדאנער און זיי זענען געווען זעהר ארים; אויף דער צווייטער זייט איז געווען דער יודישער קווארטאל, און די יודען זענען געווען זעהר רייך. דער קבר פון נביא דניאל איז געווען אין יודישען קווארטאל, האבען די ארימע מאכמעדאנער געזאגט, אז די יודען זענען רייך אין דעם זכות פון דעם נביא, ווילען זיי האבען דעם נביא'ס קבר ביי זיך, אויף זיי זאל אויך רוהען זיין ברכה. די רייכע יודען האבען נישט געוואלט לאזען אויסגראבען דעם הייליגען קבר און עס פלעגען אויסברעכען גרויסע געשלעגען און מלחמות צווישען די יודען און די מאכמעדאנער.

האט דער סולטאן, נאך א סך בלוט-פערגיסונגען, געמאכט דעם אויסגלייך, אז דער קבר זאל הענגען אין מיטען טייך, צווישען ביידע זייטען פון שטאט און ביידע זייטען וועלען האבען די ברכה, און יאהר נאך יאהר פלעגען קומען טויזענטער יודען פון א סך לענדער צו דעם הייליגען קבר.

און באלד ווי משיח'ס רוף האט דערגרייכט צו די יודען, האבען זיי פון אלע עקען וועלט אנגעהויבען זיך ציהען קיין שושן, די שושן הבירה, וואו ס'האט אמאל געקיניגט דער קעניג אחשורוש, זיי זענען איצט געגאנגען אויף א פערזאמלונג צו משיח'ן.

(פארזעצונג מארגען)

טרגענצונגס-קורס

פאר וועטערינאר=דאקטוירים

פון 4-טען ביז'ן 16-טען דעצעמבער ד. י. קומט פאר אין ווארשא אנ'ערגענצונגס קורס פאר וועטערינאר-דאקטוירים.

קאנצערטען

באלעסלאוו קאהן

מיטוואך טרעט אויף אין פילהארמאניע מיט איין און איינציגען קאנצערט, באלעסלאוו קאהן.

אין פראגראם פון זיין קאנצערט וועט דער קינסטלער אויספיהרען די שענסטע פערל פון דער יאנא-ליטעראטור.

דעלא ליפינסקא'א

דאנערשטאג אווענד טרעט אויף אין פיל=הארמאניע מיט איין איינציגען קאנצערט די וועלט-בעריהמטע זינגערין דעלא ליפינסקאיא, וועלכע וועט אויספיהרען די שענסטע פערל פון איהר רייכען רעפערטואר:

פון פוילישען טעאטער

היינט און טעגליך ווערט געשפילט אין שטא טישען=טעאטער די קאמעדיע „געלד איז נישט אלץ".

ראדיא=פראגראם

דינסטאג, ד. 28 נאוועמבער 1933

7,00 צייט-סיגנאל, 7,05 גימנאסטיק, 7,20 גראמאפאן, 7,35 ידיעות, 7,40 גראמאפאן. 7,52 הויז-ווירטשאפט, 11,40 פרעסע, 11,50 קאמוניקאט, ידיעות, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,05 סאלאן-מוזיק, 12,30 ידיעות, 12,38 סאלאן-מוזיק, 3,35 קאמוניקאט, 3,40 קאנצערט, 4.25 פ. ק. א. קעסטעל, צו קינדער. 4,40 רעפעראט, 4,55 קאנצערט, 5,25 רעפעראט, 5,50 רעפערטואר פון די טעא טערען, קאמוניקאט פון לאדז. 6,00 רעפעראט, 6,20 לייכטע מוזיק, 7,05 פערשידענעס, 7,25 אקטועלער פעליעטאן, 7,40 ספארט, 800 אפערע 11,00 קאמוניקאט, ידיעות, 11,05 טאנץ-מוזיק.

• • •

פון אויסלאנד

8,20 בוקארעשט – סימפ. קאנצערט. 8,30 מיילאנד – קאנצערט. 9.30 שטראסבורג – קאמעדיע. 10.15 לאנדאן – רעוויו.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי – – – –	79.00
3 פראצענטיגע בודאוולאנע –	37.75
4 „ דאלארובקא –	48.50
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	52.75
8 „ ווארשאווער מענד-בריף	46.38
8 „ לאדזער „ „	44.00
ענגלישער פונט – – –	29.40
דאלאר – אפיצ. 5.63, נישט אפיצ. –	5.55
גאלד-דאלאר – – – –	9 02
גאלד-רובל – – – –	4.72
דייטשער מארק – – –	2.10

תיקון טעות

אין נעכטיגען נומער פון אונזער צייטונג איז אין בעריכט וועגען ד"ר ס. ראזענשטריך'ס רעפעראט ארייננעפאלען א פעררדריסליכער טעות: אנשטאט א האלבער מיליאן דאלאר וואס רוזוועלט האט געמאכט די האנדעלס-טראנזאקציע מיט ליטווינאוו'ן, דארף זיין: א האלבער מיליארד דאלאר.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעציאליסט פאר וועגערישע און געשלעכטס-קראנק.

צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.

נעהמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד, זונטאג פון 9–11 בייטאג.

די רעגירונגס-ענדערונג אין רומעניע

(ענדע פון דער דריטער זייט).

מיט די פארשטייער פון די אנדערע פארטייען האבען צו קיין ר־זולטאט נישט געבראכט און די מאכט אין לאנד איז אריבער צו די ליבעראלען.

דער איבערגאנג פון דער מאכט פון איין פארטיי צו דער אנדערער וואלט נישט געהאט קיין גרעסערע בעדייטונג, ווען הינטער דעם וואלט נישט געווען קיין קאמף פון וויכטיגע פרינציפען. דורך דער דימיסיע פון וואידאן איז אונטערגעשטראכען געווארען, אז רומעניען וויל זיך נישט לאזען אויף די געפעהרליכע ראסען-וועגען פון דייטשלאנד און אז דאס לאנד וויל זיך האלטען אן די דעמאקראטישע לענדער, מיט וועלכע עס איז פערבונדען.

כאראקטעריסטיש איז דער פאקט, וואס דער פארטפעל פון אינערן-מיניסטער איז איבערגעגעבען געווארען דעם איינווינזינער פון בעסאראביען אינקולץ, דעם אמאליגען סאציאל-רעוואלוציאנער. דער ערשטער אקט פון נייעם אינערן-מיניסטער איז געווען, וואס ער האט געשלאסען אויף 15 טאג די אנטיסעמיטישע צייטונג „קאלענדארול" פאר א גיפטיגען אנטיסעמיטישען ארטיקעל.

די נייע רעגירונג האט זיך גענומען צו א שארפען קאמף געגען דעם היימישען היטלעריזם.

Dora KALINÓWNA

עס נעהמען אנטייל: (1 Anna Bremówna — אווענד = קליידער; (2 Róża Syrkisowa–Poznańska — קאפעלושען; (3 Gurt – מלבושים; (4 K. Pionka – נאווראט-גאס-שיק; (5 Herszon – דאמען-בייטלען; (6 A. G. B. – שטאפען א.א.וו. :: איינטריטס-פרייז 2 זל.

די פערוואלטונג

וועגען א צאהלרייכען בעזוך בעט

גרויסער קערמאש

פון 25. נאוועמבער ביז'ן 3. דעצעמבער 1933

אין לאקאל פון דער ג. צוקערניע אולריך, פעטריקאווער 97

אטראקציע! גרויסע קארנאוואל - רעוויו !! אטראקציע!

מיטוואך, דעם 29 נאוועמבער 9 אין אווענד אונטער דער קינטסלער. לייטונג פון

געזעלשאפט פאר שוץ איבער יתומים און קינדער פון רעזערוויסטען אין לאדז, פולנאצנא 39

קלאנג-קינא CAPITOL

היינט פרעמיערע!

די וואונדערבארע ליבעס-פאעמא א. ג.

„דער שמייכעל פון גליק"

די שענסטע קרעאציע פון דער בעריהמטער Norma Shearer, Frederik March

[– אויסערן פראגראם – א קלאנג-צוגאבע]

אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמ. שבת און זונטאג 12.30 בייטאג.

היינט פרעמיערע

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

א קוואליפיצירטער קראסט זאקען-מאכער צו אמעריקאנער מאשין קאן זיך זאפארט מעלדען סאלנא 6 אין דער זאקען פאבריק.

אנ'אגענט, וועלכער איז גוט בעקאנט מיט שטרימף-פאבריקאנטען ווערט געזוכט פאר א שטרימף-פארבעריי. אפערטען אונטער „גוט געהאלט".
6462

עס ווערט געזוכט א גוטער מיטנייער צו דאמען - בעסטעלט. ביי מיראוויטש, פילסודסקי 66.
6459

ביליגער געווארען עלעקטרישע דשאראבקעס מיט 40%, א לעמפעל וואס האט געקאסט 1.50 זל., פערקויפען מיר פאר 90 גראשן. „Wygoda gospodarcza" וואסקארניא 20.

ענערגישע פערזאנען קענען פערדינען ביז 1000 זל. א מאנאט. אינפארמאציעס ערטיילט: Towarzystwo Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9

קאפעלושען רייניגט כעמיש. פאטענירט מיט האביק סיסטעם Pogotowie Krawieckie Kiersza. Wstąp Żeromskiego 91 dzwoń 163.30 9759

ראקאלען

צו פערמיטען א רעמיזע געאייגנעט אויף א פאבריקל אדער אויף גאראזש. צו ערפאהרען טעלעפאניש 204-67 אדער זאווראדזקא 6 ביים ווירט.

צו פערמיטען א בעקעריי, א געוועלב און א וואוינונג. צו ערפאהרען ביי דעם זשאנדצע לאגוי, שענקעוויטשא 64.

200 זלאטעס א קווארטעל פאר 2 צימער און קיך זאפארט צו פערמיטען, פראנט, אין צענטרום, 2-טער שטאק. צו ערפאהרען טעל. 114-82.

הויפט=בוכהאלטער

פון א גרויסער אקציען-געזעלשאפט, ערטיילט אונטערריכט אין בוכפיהרונג און אין פוילישער און ענגלישער האנדעלס-קארעספאנדענץ. צוגענגליכע פרייזען. אפערטע אונטער „גרופען-אונטערריכט" אין אדמ פון „נייעם פאלקסבלאט".

כירורגישער קאבינעט

Dr. med.

J. Szreiber

געפינט זיך יעצט אויף

Narutowicza 9 tel. 122-95

אפעראציעס, אפאטרונקעס, היילט זשיראקעס א.א.וו., נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8.30 אוו. לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

געזונט איז אנ'אוצר

Primeros PREZERWATYWY

איז די גאראנטיע פארן געזונט

צו די ה"ה גבבים

דערמיט ווענד איך זיך צו די ה"ה גנבים וועלכע האבען מיר ארויסגענומען מיין פארטפעל. עס האבען זיך געפונען: א פאס און א מיליטער-ביכעל א.נ. איצעק בער זשעלאזשניק און 2 וועקסלען איינער אויף 30 זל. און דער 2 טער אויף 50 זל., 20 זל. מזומן און אנד. דאקומענטען. כ'בעט מיר אפצוגעבען די אלע דאקומענטען און פערהאלטען זיך די 20 זל. כ'וועל נאך צוצאהלען א פאר זלאטעס דעם אפגעבער. דיסקרעציע געזיכערט.

גאטליב, בושעזשינער 13.

אנ'ערשטקלאסיג-קוואליפיצירטער

שניידערין

ספעציעל פאר קינדער=קאנפעקציע

ווערט געזוכט

פאר א גרעסערן שניידער-ווארשטאט. מוז קענען גוט צושניידען און מאדעלירען פון זשורנאלען. אפערטען אפצוגעבען אין דער אדמיניסטראציע אונטער „קינדער-קאנפעקציע" אדער קלינגען 23=111.
6433

אווענד=קורסען פאר דערוואקסענע

א גרופע יודישע פעדאגאגען האבען געגרינדעט אווענד-קורסען כדי צו געבען די מעגליכקייט זיך ווייטער צו בילדען די, וועלכע האבען געמוזט איבעררייסען די לערנע צוליב פערשידענע סיבות. די שילער ווערען סעגרעגירט אין גרופען. עס עקזיסטירט אויך א ספעציעלע גרופע פאר אנפענגער.

עס ווערט געלערנט לויט א פערלייכטערטע מעטאדע, וועלכע גאראנטירט שנעלע פארטשריט. די קורסען קומען פאר אין שול-לאקאל אויף סאלנע 9, 2-טער שט. פראנט. אויפ'ן ארט געפינט זיך א ביבליאטעק, ווי אויך טאגבלעטער, וואכן און חודש-שריפטען.

דער פרייז פון 5 זל. א חודש

אנשרייבונגען נעהמט אן די קאנצעלאריע פון דער שול פון 7—9 אווענד.

בעמערקונג: ווער עס וועט וועלען, וועט אויך קענען לערנען העברעאיש, יודיש און אנד. פרעמדע שפראכען.
5849

שיימלען

צו בעקומען

קערש,

סטווערארווא 15

Dr. S. Kantor

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הוים-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129=45

נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ.

כירורגישער קאבינעט

Dra med.

M. Kantor

איז געווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5

טעל. 112=22

נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו. לעטשניצע-פרייזען.

די פערוואלטונג פון דער געז. „ט. א. ז."

מאכט בעקאנט איהרע ג' מיטגלידער, אז דאנערשטאג, ד. 7. דעצעמבער 1933, 8 א זייגער אווענד קומט פאר אין לאקאל פון ט.א.ז., ציגעל-גאס 14

די גענעראל=פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג, 2) וואהלען פון א פארזיצענדען, 3) פארלעזען און בעשטעטיגען דעם פראטאקאל פון דער פריהערדיגער גענעראל-פערזאמלונג, 4) אלגעמיינער בעריכט פון דער פערוואלטונג, 5) קאסע-בעריכט פון יאהר 1931/32 און פארלעזען דעם פראטאקאל פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, 6) בעשטעטיגען דעם פרעלימינאר-בודזשעט אויפ'ן יאהר 1932/33, 7) וואהלען פון א פערוואלטונג, פערטרעטער און רעוויזיאנס-קאמיסיע.

בעמערקונג: 1) פאלס ס'וועט נישט ערשיינען די גענוגענדע צאהל מיטגלידער צום ערשטען טערמין קומט פאר די צווייטע פערזאמלונג, דיזעלבע טאג, 9 אווענד, וואס וועט זיין גילטיג ביי יעדע צאהל מיטגלידער (§ 19, 20). 2) פארשלאגען וועגען ענדערן אדער דערגענצען דעם טאג-ארדנונג, מוזען זיין געמאלדען דער פערוואלטונג שריפטליך אמשפעטסטען 8 טאג פאר'ן טערמין פון דער גענעראל-פערזאמלונג.

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס אהן פים.

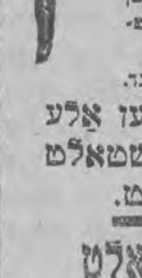

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פאלט אראפ אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעלע געמעסענע היילבאנדאזשען בעזונדערע; זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, לייטונגען ספעציעלע היילגארסעטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטפים, ווי אויך קינסטליכע געמעסענע פים.

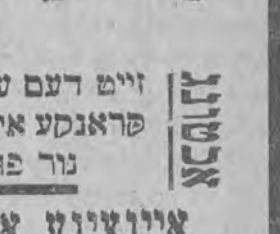

עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

אכטונג! זייט דעם ערשטען אקטאבער ד. י. ווערען אלע קראנקע אין מיין ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט נור פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל=אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דאנק איך הערצליך דעם בעריהמטען ספעציאליסט-ארטאפעד ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, וועלכער האט לויט זיין מעטאדע מיט גרויס ערפאלג אויסגעהיילט מיין טעכטערל'ס שאכטער און מיט זיין אויסגעצייכענטען ארטאפעדישען גארסעט פעראיט פון א הויקער, וואס האט מיין טאכטער געדראהט.

(—) Janina Jezierowa,
żona przodownika p.p.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.